

Maakunnan tarkoituksenmukainen alue- ja yhdyskuntarakenne Matkailualueet

Satakunnan maakuntakaava 2050
Valmisteluvaiheen teemaraaportti 10.9.2024

Anne Savola
Ympäristöasiantuntija

Sisälllys

1. Johdanto
    - Valmisteluvaiheen teemaraportti – mistä on kyse?
  2. Yleistä matkailuun soveltuvista alueista Satakunnassa
  3. Lähtökohdat matkailuun soveltuvia alueita koskien
    - Maankäyttö- ja rakennuslain sisältövaatimukset
    - Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet
  4. Matkailuun soveltuvat alueet Satakunnan maakuntakaavoissa (teemakartat)
  5. Satakunnan maakuntakaavan 2050 tavoitteet, taustaselvitykset ja muut lähtökohta-aineistot
    - Satakunnan maakuntakaavan 2025 tavoitteet
  6. Teeman liittyvät suunnittelu- ym. palaverit
    - Yhteistyöpalaverit
  7. Matkailuteemaa koskevat muutos- ja kehittämistarpeet Satakunnan maakuntakaavassa 2050
    - Lyhyt sanallinen kuvaus, tarvittaessa kartalla muutos- ja kehittämistarpeita koskevan alueen osoittaminen esim. nuolella tms.
  8. Vaikutusten arvioinnista
  9. Lähteet
- Liite 1: Matkailua koskevat kehittämistarpeet, yksityiskohtaisempi tarkastelutaso

1. Johdanto

- Satakuntaliitto laatii maankäyttö- ja rakennuslain mukaista Satakunnan maakuntakaavaa 2050. Maakuntakaava on kartalla esitetty yleispiirteinen suunnitelma maakunnan alueiden käytöstä. Maakuntakaavalla yhteensovitetään valtakunnalliset, maakunnalliset ja seudulliset alueidenkäyttökysymykset. Maakuntakaavan ratkaisu antaa kestävän alueidenkäytöllisen pohjan maakunnan kehittämiseksi sekä kuntien ja muiden viranomaisten alueiden käyttöä koskevalle suunnittelulle. Maakuntakaava toimii ohjeena kuntien kaavoitukselle ja muiden viranomaisten toiminnalle.
- Satakunnan maakuntakaavan 2050 laadintaa ohjaavat maankäyttö- ja rakennuslain sisältövaatimukset, valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet sekä Satakunnan maakuntahallituksen hyväksymät Satakunnan maakuntakaavan 2050 tavoitteet. Satakunnan maakuntakaavan 2050 laadinnan keskeisenä lähtökohtana ovat voimassa olevat Satakunnan maakuntakaavat, joiden kaavamerkintöjä ja määräyksiä tarkastellaan valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden, uusimpien selvitysten, suunnitelmien ja inventointitietojen nojalla.
- Satakunnan maakuntakaavan 2050 valmisteluvaiheen ratkaisua lähestytään teemoittain. Teemakokonaisuuksiin liittyvät lähtötiedot, tavoitteet ja selvitykset sekä teemaa koskevat kaavan muutos- ja kehittämistarpeet yhdistetään kutakin teemaa käsitteleväksi teemaraportiksi. Teemaraportin pohjalta valmistellaan Satakunnan maakuntakaavan 2050 valmisteluvaiheen aineisto maankäyttö- ja rakennuslain edellyttämällä tavalla.
- Teemaraportit ovat yksi Satakunnan maakuntakaavan 2050 aineistoista, joita hyödynnetään Satakunnan maakuntakaavan 2050 kyseistä teemaa koskevan sisällön osallistumis- ja vuorovaikutustilanteissa ja valmisteluvaiheen suunnittelussa.

2. Yleistä matkailuun soveltuvista alueista Satakunnassa

Satakunnan matkailullinen vetovoima perustuu moniin tekijöihin, jotka tekevät alueesta houkuttelevan. Satakunnan maiseman ja luonnon ominaispiirteet luovat vankan perustan Satakunnan matkailun harjoittamiselle ja sen kehittämiseksi. Merkittäviä luonnonalueita matkailun näkökulmasta ovat mm. Selkämeri ja maankohoamisrannikko, Kokemäenjokilaakso, ympäristöstään erottuvat harjut, Pohjois-Satakunnan suot ja metsät sekä Etelä-Satakunnan viljelyaukeat. Suuret järvet, kuten maakuntajärveksi nimetty Pyhäjärvi, sekä suuret joet (Kokemäenjoki, Karvianjoki) elävöittävät näitä maisemia.

Metsähallituksen ylläpitämät kansallispuistot reitistöineen (Kauhaneva-Pohjankangas, Puurijärvi-Isosuo, Selkämeri ja pinta-alaltaan noin 30 hehtaarin kokoinen alue Lauhanvuoren kansallispuistoa), Lauhanvuori-Hämeenkanas UNESCO Global Geopark, Yyteri, Jämi sekä Satakunnan luonnonsuojelualueverkosto (luonnonsuojelualueet, Natura 2000 – verkosto) ovat Satakunnan luontomatkailun kärkikohteita ja merkittäviä ihmisen hyvinvoinnin lähteitä.

Muita matkailun kannalta tärkeitä alueita ovat mm. UNESCO:n maailmaperintökohteet (Vanha Rauma, Sammallahdenmäki), maisema-alueet (mm. Yyteri, Kokemäenjokilaakson kulttuurimaisemat), Jämi ja kulttuuriympäristöt (mm. ruukkialueet) sekä Porin kansallinen kaupunkipuisto.

Satakunta on monipuolinen matkailukohde, joka tarjoaa matkailijoille kulttuuria, historiaa, luontoa ja merellisiä tunnelmia sekä erilaisia tapatumia (esim. Porin Jazz – festivaali, Rauman pitsiviikot).

Kansallispuistojen maakunta

- [Selkämeren kansallispuisto](#)
  - Satakunta (Merikarvia, Pori, Eurajoki, Rauma), Varsinais-Suomi (Kustavi, Uusikaupunki)
- [Puurijärven ja Isosuon kansallispuisto](#)
  - Huittinen, Kokemäki
- [Kauhanevan-Pohjankankaan kansallispuisto](#)
  - Satakunta (Karvia), Etelä-Pohjanmaa (Kauhajoki)
- [Lauhanvuoren kansallispuisto](#) sijoittuu pieniltä osin myös Satakuntaan
  - Etelä-Pohjanmaa, Satakunnassa yht. n. 30 ha
→ Nööpinneva ja Fatipyöränkeidas (Kankaanpää)

Kansallispuistoverkosta täydentäviä luonnon ja kulttuuriympäristön vetovoimakohteita

- [Lauhanvuori - Hämeen kangas UNESCO Global Geopark](#)
  - geologinen teema: kehitys muinaisesta vuoristoseudusta laakeaksi suomaaksi
  - kaksi kansallispuistoa, soidensuojelualueita sekä lukuisia luonto- ja kulttuurikohteita
- Suojelualueverkosto (luonnonsuojelualueet, Natura 2000 –verkosto)
  - [Kokemäenjoen suisto](#), [Yyteri](#), [Koskeljärvi](#), soidensuojelualueet jne.
- [Porin kansallinen kaupunkipuisto](#)
- UNESCO:n maailmanperintökohteet
  - [Sammallahdenmäki](#)
  - [Vanha-Rauma](#), rakennusperintö
- [Pyhäjärvi – Satakunnan maakuntajärvi](#), [Joutsijärven virkistysalue](#) ym.
- [Maisema-alueet](#), [kulttuuriympäristöt](#)

Satakunta jaetaan Suomen yleisessä maisemamaakuntajaossa maisemakokonaisuuksien perusteella osiin, jotka poikkeavat niin geologialtaan, luonnonolosuhteiltaan kuin ihmistoiminnaltaan toisistaan.

Lauhanvuori - Hämeen kangas UNESCO Global Geopark

[Lauhanvuori - Hämeen kangas UNESCO Global Geopark Etusivu \(lhgeopark.fi\)](http://lhgeopark.fi)

[Näe, koe ja opi](#) [Palvelut](#) [Ajankohtaista](#) [Tapahtumat](#) [Geopark INFO](#)

- Lauhanvuori – Hämeen kangas UNESCO Global Geopark sijaitsee Suomenselän eteläosassa kolmen maakunnan rajaseuduilla.
- Geopark-alue yhdistää eteläpohjalaisen Kauhajoen, Isojoen ja Karijoen, satakuntalaisen Kankaanpään, Karvian, Jämijärven ja Siikaisen sekä pirkanmaalaisen Parkanon ja Kihniön yhtenäiseksi luontomatkailualueeksi.

Huidankeidas, Kankaanpää

Uhrilähde, Hämeen kangas, Jämijärvi

Selkämeri – monimuotoinen kokonaisuus puhdasta luontoa ja kulttuuria

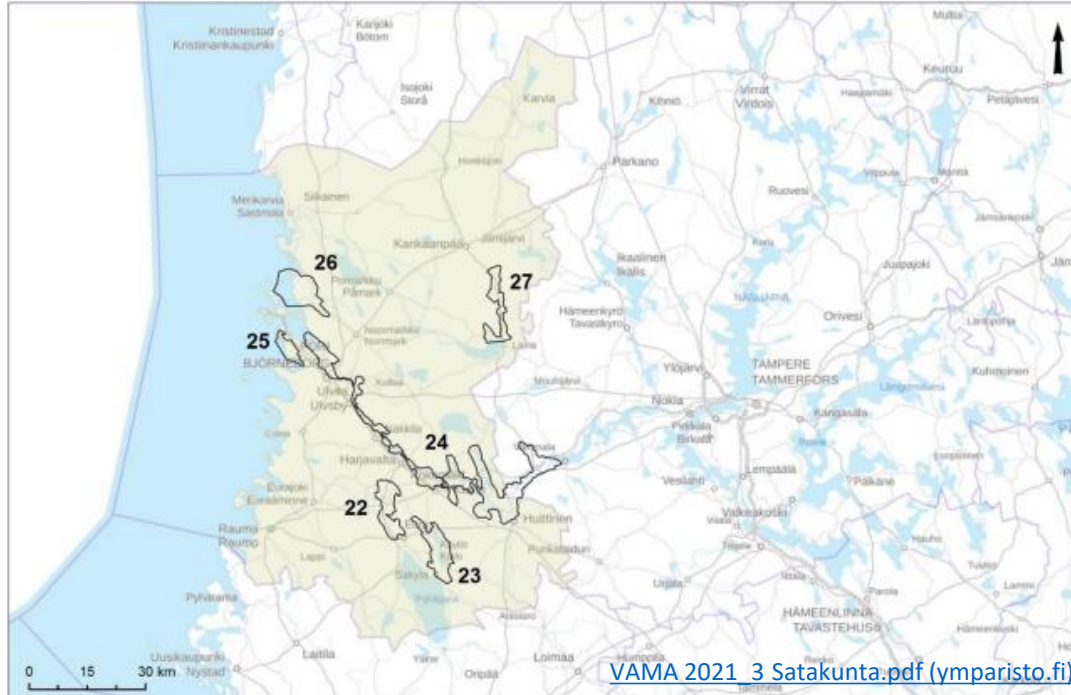
- Satakunnan rannikkoalueelle sijoittuu useita suuria luonnonsuojelualueita (mm . Selkämeren kansallispuisto, Preiviikinlahti , Kokemäenjokisuisto), jotka luovat hyvän pohjan luonto - ja elämysmatkailun kehittämiseksi
- Maisemaltaan Satakunnan rannikkoseutu on maisemaltaan suhteellisen pienipiirteistä ja sille on ominaista merellisten elinkeinojen luoma rakennettu ympäristö. Saaristossa on vanhoja kalastajataloja ja majakkayhdyskuntia (Säppi, Kylmäpihlaja).
- Satakunnan rannikkoa myötäilevä Pohjanlahden rantatie on keskiajalta periytyvä postitie, joka yhdisti toisiinsa Turun ja Korsholman linnahallinnon. Pohjanlahden rantatie on nimetty matkailutiekseksi vuonna 2021.

- Kestävän matkailun kehittäminen Satakunnan rannikkoalueella – maankäytön suunnittelun näkökulma (Ijäs 2018, Satakuntaliitto, ICZM-projekti) - [SustainBaltic | Satakunta.fi](https://sustainbaltic.fi)

Valtakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita ja kulttuuriympäristöjä

Satakunta

Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet: SYKE
Taustakartta: ESRI/MML, 06/2021

Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet

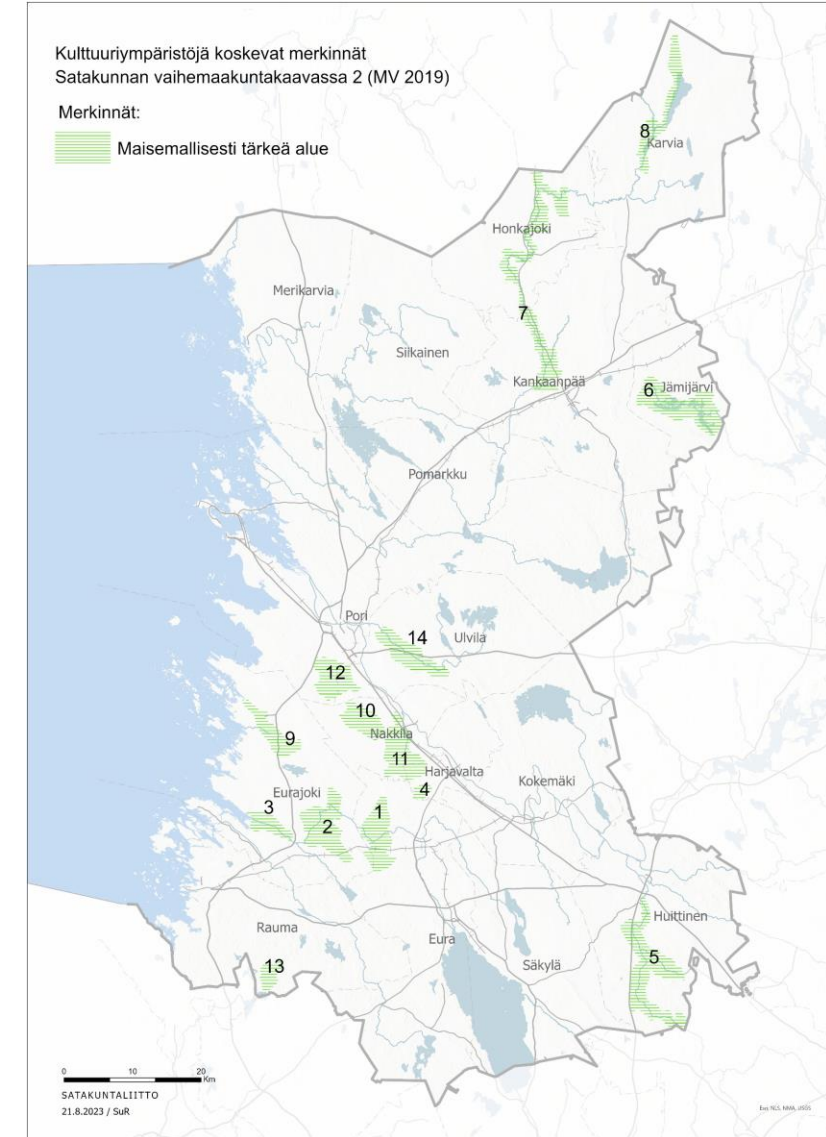
- 22. Euran ja Kiukaisten kulttuurimaisemat
- 23. Köyliönjärven kulttuurimaisema
- 24. Kokemäenjokilaakson kulttuurimaisemat
- 25. Yyterin maisemat
- 26. Ahlaisten kulttuurimaisema
- 27. Vihteljärven vesireitin ja Riihonlahden kulttuurimaisemat

Valtakunnallisesti arvokasta Kokemäenjokilaakson maisema-
aluetta. Näkymiä Huittisten Ripovuorelta.

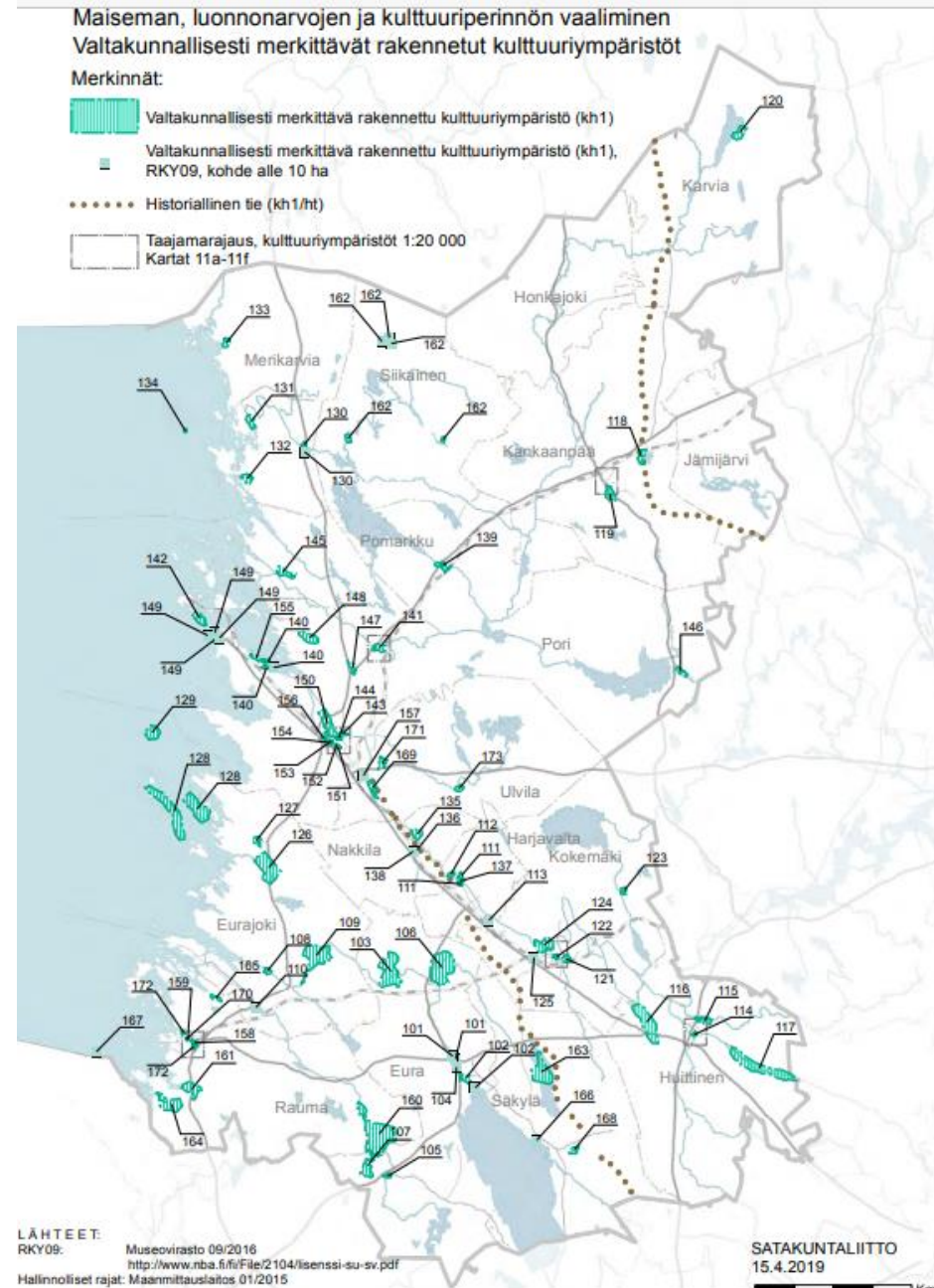
Maisemallisesti tärkeitä alueita Satakunnassa

- Valtakunnallisesti määriteltyjen arvokkaiden maisema-alueiden ohella Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 on osoitettu maisemallisesti tärkeitä alueita
  - Edustavat maakunnan sisäisiä erityispiirteitä, jotka voivat olla maakunnassa harvinaisia tai hyvin säilyneitä kohteita
  - Pinta-alaltaan laajoja, pääosin viljelymaisemia sekä niihin liittyviä rakennettuja ympäristöjä
  - Maisemakokonaisuus muodostuu avoimen viljelymaiseman ohella maaseudun rakennuskannasta ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaista kohteista sekä kulttuurivaikutteisista muista alueista.

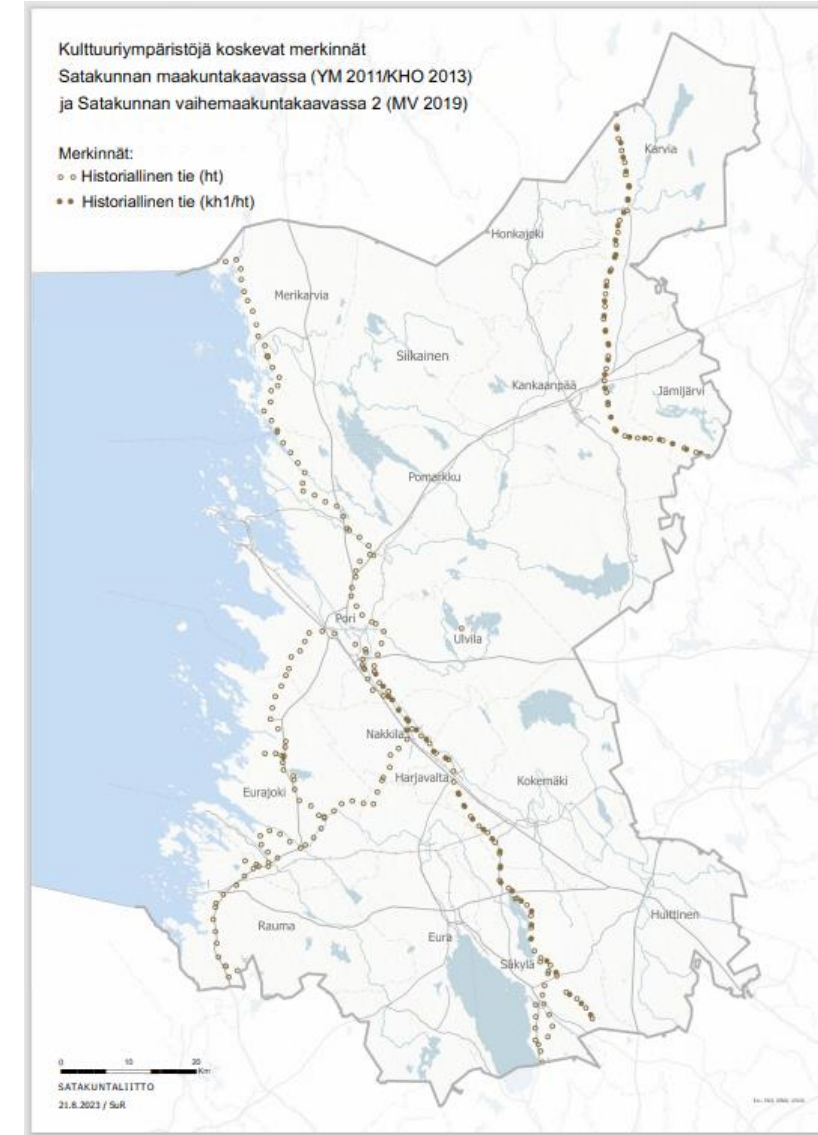
Valtakunnallisesti arvokkaita kulttuuriympäristöjä

- Kulttuuriympäristöt ovat keskeisiä omaleimaisuutta, identiteettiä ja viihtyvyyttä luovia tekijöitä, jotka kertovat kulttuurin eri vaiheista sekä ihmisen ja luonnon vuorovaikutuksesta.
- Satakunnassa on ajallisesti monikerroksinen kulttuuriympäristö esihistoriallisen ajan muinaisjäännöksistä modernin arkkitehtuurin merkkiteoksiin kuten Alvar Aallon suunnittelemat Villa Mairea ja Kauttuan Terassitalo.
  - Suomen seitsemästä Unescon maailmanperintökohteesta kaksi, Sammallahdenmäen pronssikautinen röykkiöalue ja Vanha-Rauma, sijaitsevat Satakunnassa.
  - Kauttuan, Leineperin ja Noormarkun ruukkialueet ovat valtakunnallisesti merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä.

Satakunnan historiallisista teistä

- Rakennetut kulttuuriympäristöt ovat muodostuneet usein vanhojen kulkuväylien varsille.
  - Varsinais-Suomen ja Satakunnan hallintokeskuksia, kaupunkeja ja kauppapaikkoja yhdistävä Huovintie oli osa keskiaikaista tieverkkoa.
  - Toinen keskiaikainen tielinjaus on Hämeenkaan-Kyrönkankaantie, joka on ollut aikanaan ainoa kesäaikaan kuljettavissa oleva reitti Satakunnasta ja Hämeestä Pohjanmaalle.
  - Pohjanlahden rantatie on keskiajalta periytyvä postitie, joka yhdisti toisiinsa Turun ja Korsholman linnahallinnon.
- Satakuntaan ulottuu myös kaksi luonto- ja kulttuurimatkailun kannalta merkittävää pyhiinvaellusreittiä.
  - Turusta alkava Pyhän Henrikin pyhiinvaellusreitti myötäilee Säkylässä keskiajalta periytyvää Huovintietä ja johtaa Köyliön Kirkkokarin kautta Kokemäen Pyhän Henrikin kappelille.
  - Pyhän Olavin pyhiinvaellusreitti yhdistää Ulvilan kirkon muihin Pyhän Olavin kirkkoihin ja kohteisiin Pohjoismaissa.

Satakunnan maakuntakaava 2050 / matkailua koskevan suunnittelun tausta-aineistoa

Matkailutiet

Kammista Skantziiin - Taiteiden reitti

Pohjanlahden rantatie

Matkailutie on virallisesti merkitty reitti, joilla on omat tienvarsiopasteissa esiintyvät tunnukset. Esimerkiksi Pohjanlahden rantatien tunnus on majakka.

Matkailutiet hyväksytään virallisesti Väylävirastossa. Suomessa on myös kauniita maisemareittejä, joita kutsutaan joskus maisemateiksi. Maisematie ei kuitenkaan ole virallinen nimitys.

Taikayön tie

3. Lähtökohdat matkailuun soveltuvia alueita koskien

MRL / Maakuntakaavan sisältövaatimukset 28 §

- Maakuntakaavaa laadittaessa on valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet otettava huomioon siten kuin siitä edellä säädetään. Kaavaa laadittaessa on kiinnitettävä huomiota maakunnan oloista johtuviin erityisiin tarpeisiin. Kaava on mahdollisuuksien mukaan yhteen sovitettava maakuntakaava-alueeseen rajoittuvien alueiden maakuntakaavoituksen kanssa.
- Luonnonsuojelulain ([1096/1996](#)) 7 ja 77 §:ssä tarkoitettujen luonnonsuojeluohjelmien ja -päästösten sekä 32 §:ssä tarkoitettua maisema-aluetta koskevien perustamispäästösten tulee olla ohjeena kaavaa laadittaessa.
- Kaavaa laadittaessa on kiinnitettävä erityisesti huomiota:
  - 1) **maakunnan tarkoituksenmukaiseen alue- ja yhdyskuntarakenteeseen;**
  - 2) alueiden käytön ekologiseen kestävyYTEEN;
  - 3) ympäristön ja talouden kannalta kestäviin liikenteen ja teknisen huollon järjestelyihin;
  - 4) vesi- ja maa-ainesvarojen kestäväan käyttöön;
  - 5) maakunnan elinkeinoelämän toimintaedellytyksiin;
  - 6) maiseman, luonnonarvojen ja kulttuuriperinnön vaalimiseen; sekä
  - 7) virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyYTEEN.

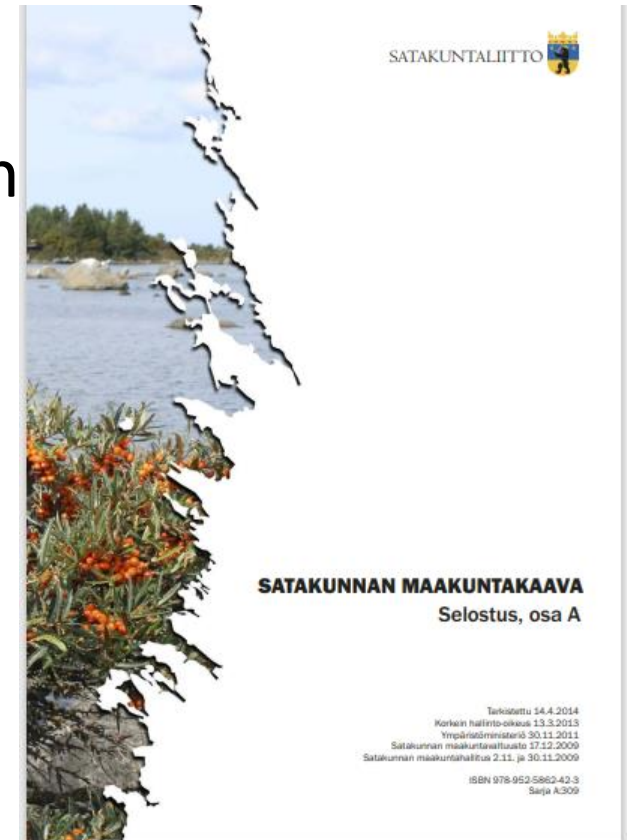
Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

(Valtioneuvosto 2017)

- Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa maankäyttö- ja rakennuslain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää.
- Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat ohjausväline, jolla valtioneuvosto linjaa koko maan kannalta merkittäviä alueidenkäytön kysymyksiä
- Valtion viranomaisten tulee toiminnassaan ottaa huomioon valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet, edistää niiden toteuttamista ja arvioida toimenpiteidensä vaikutuksia aluerakenteen ja alueidenkäytön kannalta (MRL 24 §)
- Maakunnan suunnittelussa ja muussa alueidenkäytön suunnittelussa on huolehdittava tavoitteiden huomioonottamisesta siten, että edistetään niiden toteuttamista (MRL 24§)
- Matkailuun liittyviä valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita
  - Edistetään koko maan monikeskuksista, verkottuvaa ja hyviin yhteyksiin perustuvaa aluerakennetta, ja tuetaan eri alueiden elinvoimaa ja vahvuuksien hyödyntämistä. Luodaan edellytykset elinkeino- ja yritystoiminnan kehittämiseksi sekä väestökehityksen edellyttämälle riittävälle ja monipuoliselle asuntotuotannolle.
  - Edistetään palvelujen, työpaikkojen ja vapaa-ajan alueiden hyvää saavutettavuutta eri väestöryhmien kannalta. Edistetään kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä sekä viestintä-, liikumis- ja kuljetuspalveluiden kehittämistä.

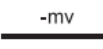

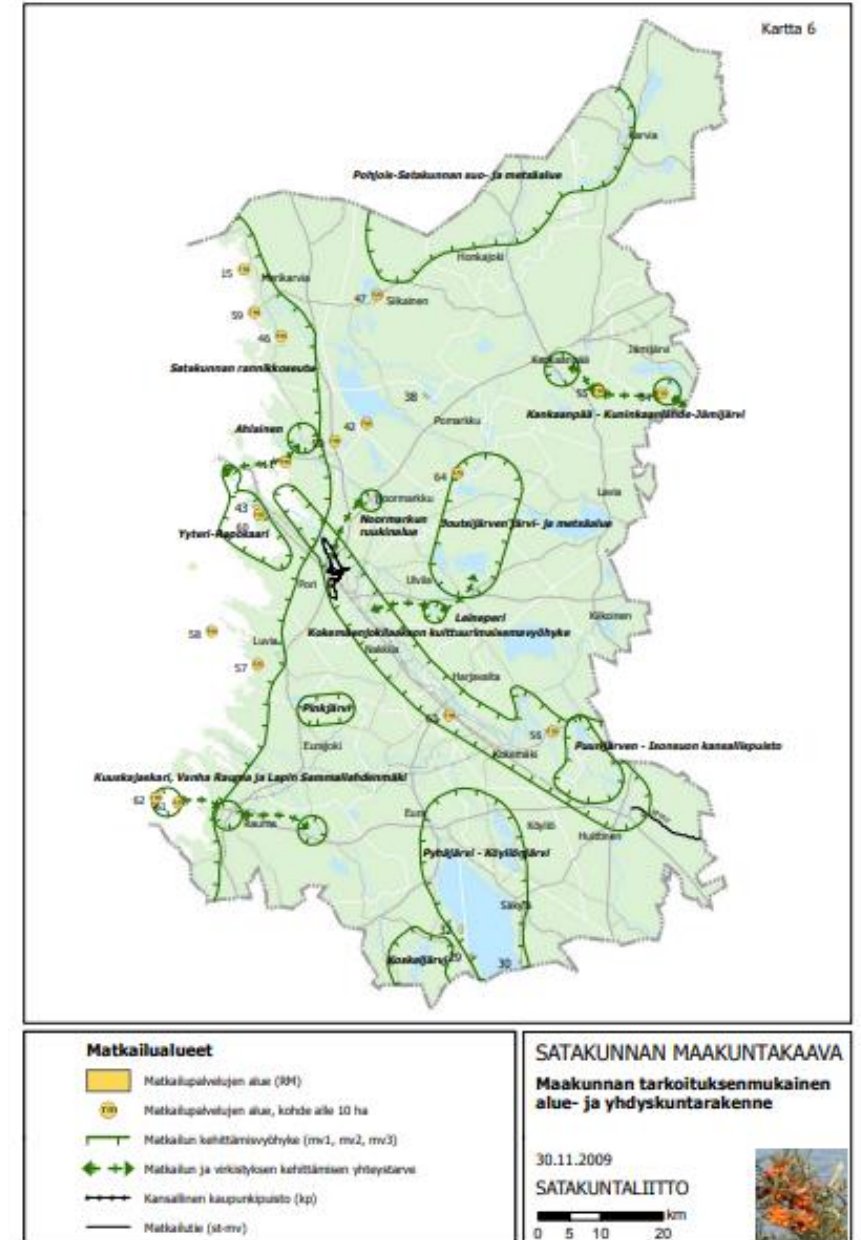
4. Matkailuun soveltuvat alueet Satakunnan maakuntakaavassa (teemakartat)

Satakunnan maakuntakaava ja matkailua koskevat merkinnät

	MATKAILUN KEHITTÄMISVYÖHYKE Merkinnällä osoitetaan vyöhykeitä, joihin kohdistuu merkittäviä matkailun kehittämistarpeita.	Suunnittelumääräys <i>Vyöhykkeiden sisällä toteutettavassa alueidenkäytön suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota matkailuelinkeinojen ja virkistyspalveluiden kehittämiseen. Suunnittelussa on otettava huomioon toteutettavien toimenpiteiden yhteensovittaminen kulttuuri-, maisema- ja luontoarvoihin sekä olemassa oleviin elinkeinoin ja asutukseen.</i>
-1	Merkinnällä osoitetaan merkittävät matkailun ja virkistyskäytön kehittämisen kohdevyöhykkeet.	
-2	Merkinnällä osoitetaan merkittävät kulttuuriympäristö- ja maisemamatkailun kehittämisen kohdevyöhykkeet.	Matkailuun liittyviä toimintoja suunniteltaessa ja vyöhykkeen vetovoimaisuutta kehitettäessä tulee ottaa huomioon vyöhykkeen erityisominaisuudet ja niiden ominaispiirteiden säilyttäminen.
-3	Merkinnällä osoitetaan merkittävät luontomatkailun kehittämisen kohdevyöhykkeet, joihin kohdistuu luontomatkailun, luonnon virkistyskäytön, ulkoilu- ym. reitistöjen sekä luonnonsuojelun kehittämis- ja yhteensovittamistarpeita.	
	MATKAILUN JA VIRKISTYKSEN KEHITTÄMISEN YHTEYSTARVE Merkinnällä osoitetaan merkittävien matkailun kehittämisyöhykkeiden toiminnalliset yhteystarpeet.	
	MATKAILUPALVELUJEN ALUE Merkinnällä osoitetaan merkittävät matkailua palvelevat alueet.	
	MATKAILUTIE Merkinnällä osoitetaan valtakunnalliseen matkailutieverkkoon kuuluva seututien osa.	

Matkailun kehittämisvyöhykkeet (mv1, mv2 ja mv3) ja yhteystarpeet

- Valtaosa matkailun kehittämisvyöhykkeistä on luonteeltaan ylimaakunnallisia. Matkailun kehittämisvyöhykkeiden sekä yhteystarpeiden osoittaminen on perustunut 'Matkailualueet Satakunnan maakuntakaavassa' – teemaraporttiin.
- Matkailun kehittämisvyöhyke – merkinnällä (mv1, mv2, mv3) on osoitettu merkittävät matkailun ja virkistyskäytön kehittämissuhteet.
  - Merkinnällä **mv1** on osoitettu **maakunnan matkailun ja virkistyskäytön kannalta merkittävät matkailun kehittämisen aluekokonaisuudet**. Aluekokonaisuudet ovat Yteri-Reposaari-vyöhyke (Pori) sekä Kankaanpään ja Jämijärven Jämille sijoittuvat vyöhykkeet (Kankaanpää, Jämijärvi). Hämeenkanalle kohdistuvan kehittämisvyöhykkeen osalta on otettava huomioon, että Hämeenkanan ensisijainen käyttäjä on puolustusvoimat ja matkailupalveluihin liittyvät toiminnot on sopeutettava puolustusvoimien käytössä olevaan alueeseen kohdistuviin käyttötarpeisiin. Aluekokonaisuuksien matkailullinen vetovoima perustuu luonnonolosuhteisiin, maisemaan, kulttuuriympäristöihin ja -historiaan.
  - Merkinnällä **mv2** on osoitettu **maakunnan kulttuuri- ja maisemamatkailun kehittämisen kannalta merkittävät valtakunnallisesti arvokkaat aluekokonaisuudet**: Kokemäenjokilaakson kulttuurimaisemavyöhyke, Vanhan Rauman ja Lapin Sammallahdenmäen maailmanperintökohteet, Pyhäjärvi-Köyliönjärvi (Eura, Köyliö, Säskylä), Ahlainen (Pori) sekä Leineperin ja Noormarkun ruukinalueet (Uvila, Noormarkku). Aluekokonaisuuksien matkailullinen vetovoima perustuu valtakunnallisesti merkittäviin ominaispiirteisiin, kuten monipuolisiin kulttuuriympäristöihin ja -historiaan sekä maisemaan.
  - Merkinnällä **mv3** on osoitettu **maakunnan luontomatkailun kehittämisen kannalta tärkeät aluekokonaisuudet, joilla on hyvät edellytykset matkailun kehittämiseen**. Vyöhykkeet ovat: Satakunnan rannikkoseutu, Puurijärven - Isonsuon kansallispuisto lähiympäristöineen, Joutsijärven järvi- ja metsäalue lähiympäristöineen, Pinkjärvi, Koskeljärvi sekä Pohjois-Satakunnan suo- ja metsäaluekokonaisuus ml. Kauhanevan - Pohjankankaan kansallispuiston Satakunnan puoleinen osa. Aluekokonaisuuksien matkailullinen vetovoima perustuu monipuolisiin luonnonympäristöihin sekä maisemaan.
- **Matkailun ja virkistyskäytön kehittämissuhteiden yhteystarpeet** -merkinnällä on osoitettu **merkittävien matkailun kehittämissuhteiden toiminnalliset yhteystarpeet**.

Matkailupalvelujen alueet (RM, rm) ja matkailutiet

- Merkinällä RM on osoitettu olemassa olevat matkailupalveluiden alueet, kuten matkailu- ja lomakeskuksia tai muita vastaavia alueita ja joilla on vähintään seudullista merkitystä. Useilla alueilla on myös maakunnallista tai jopa valtakunnallista merkitystä (Yyteri, Kylmäpihlaja, Kuninkaanlähde, Jämi). Eri alueilla on omat erityispiirteensä. Alueiden toteuttajina ovat lähinnä matkailualan yrittäjät ja kunnat.
- Matkailupalveluiden aluevarausmerkinnällä RM on osoitettu viisi aluetta. Kohdemerkinnällä rm on osoitettu 17 kohdetta. Alueista ja kohteista 10 sijaitsee merenrannikolla sekä 12 sisämaan joki- ja järviolueilla. Aluevarausten kokonaispinta-ala on 230 ha.
- Merkinällä –mv on osoitettu valtakunnalliseen matkailutieverkkoon kuuluva Taikayöntie, joka johtaa maantiellä nro 230 Huittista Punkalaitumen kautta Urjalaan. Tie sijoittuu Punkalaitumenjoen varrelle ja on olennainen osa joen kulttuurimaisemaa. Taikayöntie on maamme kolmas virallinen matkailutie. Merkintä on kaavakartalla liitetty maantien hallinnolliseen kaavamerkintään (st-mv).
- Matkailua koskevien matkailupalvelujen alueiden ja kohteiden määrittely on perustunut ”Matkailualueet Satakunnan maakuntakaavassa” – teemaraaporttiin.

Satakunnan maakuntakaavassa osoitetut matkailupalvelujen alueet (RM,rm)

MATKAILUPALVELUJEN ALUE (RM)

KOHTEN NRO KARTALLA 6	SIJAINTIKUNTA VUONNA 2009	ALUEEN NIMI	PINTA-ALA /HA
32	Eura	Sieravuori	83
38	Pomarkku	Kunviikinniemi	41
43	Pori	Yyteri	53
29	Säkylä	Haukkavuori	34
30	Säkylä	Loma-Säkylä	15
yhteensä			226
lukumäärä			5

MATKAILUPALVELUJEN ALUE (rm), kohdemerkinällä osoitetut alle 10 ha:n alueet

KOHTEN NRO KARTALLA 6	SIJAINTIKUNTA VUONNA 2009	ALUEEN NIMI
63	Harjavalta	Hiittenharju
54	Jämijärvi	Jämi
55	Kankaanpää	Kuninkaanlähde
56	Kokemäki	Vihatussaari
57	Luvia	Laitakari
58	Luvia	Ryöväskeeri
15	Merikarvia	Lankosluoto
46	Merikarvia	Koivuniemi
59	Merikarvia	Mericamping
42	Pomarkku	Lomakallio
64	Pomarkku	Riuttansalmi
11	Pori	Hööholma
50	Pori	Lampinkoski
60	Pori	Yyterin lomakylä
61	Rauma	Kuusajaskari
62	Rauma	Kylmäpihlaja
47	Siikainen	Etelänpää

lukumäärä 17

Suomen merialuesuunnitelma 2030

meriskenaariot.info/merialuesuunnitelma/

Suomen merialuesuunnitelma on strateginen kehittämisasiakirja, jossa tunnistetaan yleispiirteisesti alueiden monikäyttömahdollisuuksia ja tuetaan merellisten toimintojen yhteensovittamista.

Satakunnan maakuntakaavoissa osoitetut varaukset ovat toimineet yhtenä matkailua ja virkistystä koskevan suunnittelun taustaineistona merialuesuunnittelussa

Matkailu ja virkistys

Yleinen selite

Matkailun ja virkistykseen osalta merialuesuunnittelussa tunnistetaan aluekehittämisen kannalta keskeisiä potentiaalisia alueita.

Saaristo- ja rannikkoalueet ovat vetovoimaisia luonto- ja kulttuurimatkailukohteita. Näiden lisäksi matkailu ja virkistys -merkintä sisältää vapaa-ajankalastukselle ja metsästykselle merkittäviä alueita.

Merkinnän kuvaus

Merkinnällä osoitetaan matkailun ja virkistykseen potentiaalisia alueita. Alueet sisältävät olemassa olevia matkailu- ja virkistystoimintoja sekä luonto- ja kulttuuriarvoja.

Suunnitteluperiaate

Matkailu- ja virkistystoimintoja kehitettäessä on tärkeää edistää merellisen matkailun toimintaedellytyksiä, saavutettavuutta, sekä toiminnallisten kokonaisuuksien muodostumista, joiden avulla ympäristöön aiheutuvia paineita voidaan ohjata, sekä turvata paikallisten ja ulkopaikkakuntalaisten virkistysmahdollisuudet luonnossa kulkemisen, vapaa-ajankalastuksen ja metsästyksen osalta. Matkailun ja virkistykseen kehittämisessä on tärkeää ottaa huomioon toimintojen kestävyys.

Maanpuolustuksen tarpeet saattavat rajoittaa matkailulle ja virkistyskäytölle tunnistettujen alueiden hyödyntämistä.

Suunnittelualueiden ominaispiirteet ja painopisteet

Saaristomeri ja Selkämeren eteläosa:

Saaristomeri sekä suunnittelualueen rannikko ovat suosittuja matkailu- ja virkistysalueita, joilla on merkittävä potentiaali. Merkittäviä kohteita ovat muun muassa Vanharauma ja Rauman saaristo, Luvian Laitakari ja Säppi, Porin Yyteri ja Reposaaari, Merikarvian Ourat, Isokarin majakka, Saariston rengastie, Jurmo, Örön linnakesaari, Bengtskärin majakka, Rosalan viikinkikeskus ja Utö. Selkämeren ja Saaristomeren kansallispuistot tukevat alueen matkailua.

Suomen merialuesuunnitelma 2030

meriskenaariot.info/merialuesuunnitelma/

Maan ja meren vuorovaikutus

Saavutettavuus on matkailulle ja virkistykselle keskeistä, kuten myös logistiikka-, infra-, sähkö-, vesi- ja tietoliikenneyhteydet, vierasvenesatamat ja satamat, sekä majoituskapasiteetti ja palvelut saarissa sekä rannikolla.

Kulttuuriarvot sekä matkailu ja virkistys ovat usein toisiinsa linkittyneitä.

Kalojen kutu-, vaellus- ja syönnösalueet ovat keskeisiä, sillä kalastusmatkailu ja vapaa-ajankalastus ovat riippuvaisia hyvinvoivista kalakannoista.

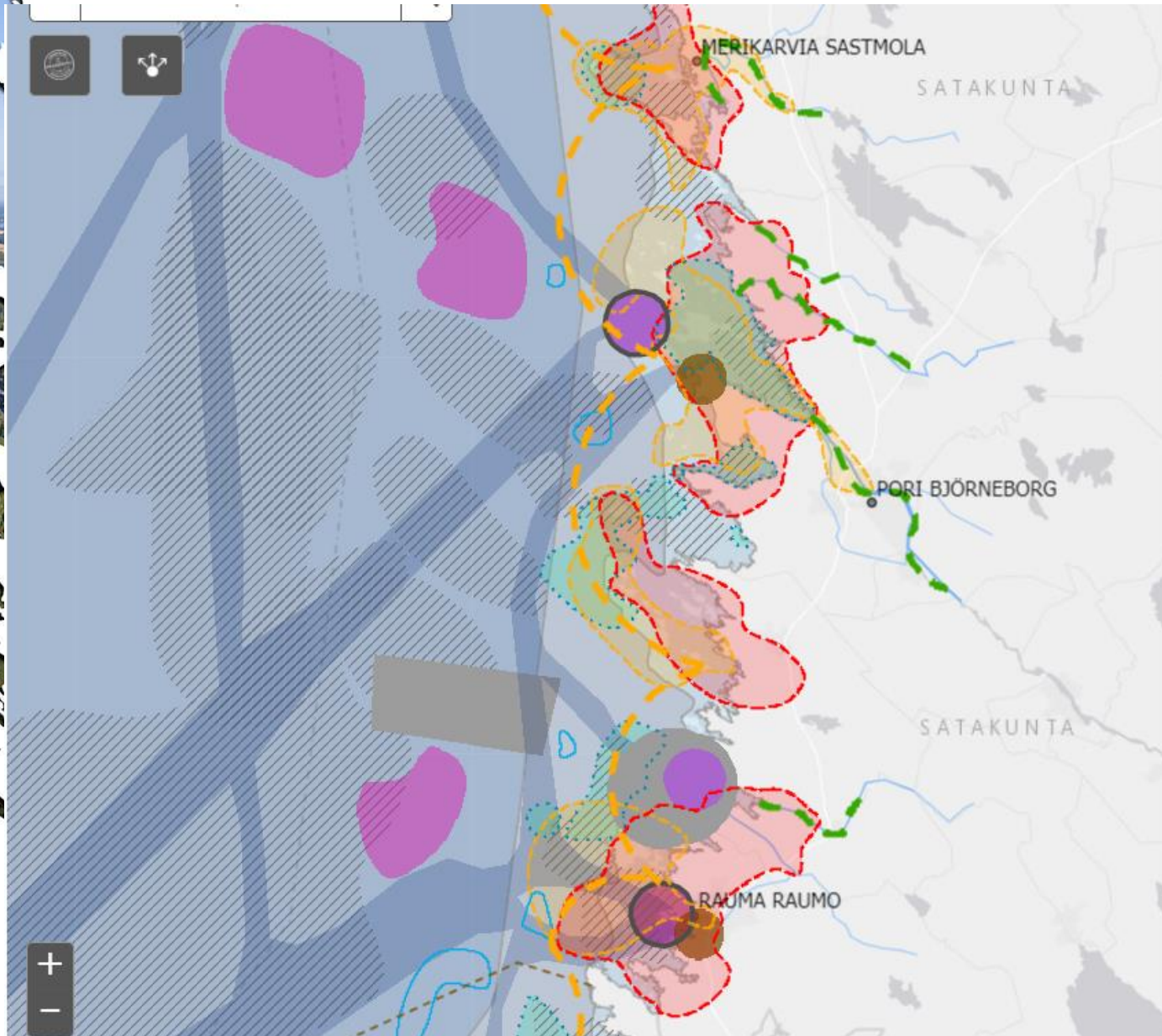
Meriympäristön hyvä tila edistää matkailun ja virkistyksen toimintaedellytyksiä.

Lähtökohdat ja selvitykset

Maakuntakaavat ja niiden selvitykset
Laurila L. & R. Kalliola (2019). Seurantatutkimus 'Suomen merenrannikon rakennetut ja rakentamattomat rannat'
Leino ym. (2018). Sinisen talouden tilannekuva merialuesuunnittelun lähtökohdana. Gaia Consulting Oy.
Kansallispuistot
UNESCO:n maailmanperintökohteet

Suomen merialuesuunnitelma 2030 /Saaristomeri ja Selkämeren eteläosa:

Merialuesuunnittelussa tunnistetut yhteydet ja yhteystarpeet

- Ekologinen yhteys
- Matkailu- ja virkistysyhteys
- Johdot, kaapelit ja putket
- TEN-T- toiminnallinen yhteys
- Toiminnallinen yhteys

Merialuesuunnittelussa tunnistetut merkittävät ja potentiaaliset alueet

- Vesiviljely
- Kalastus
- Kulttuuriarvot
- Merkittävät vedenalaiset luontoarvot
- Matkailu ja virkistys
- Saaristo
- Eryisen yhteensovittamisen alue
- TEN-T-satama
- Satama
- Eryisialue
- Merenkulun alue
- Energiantuotanto
- Meriteollisuus

Suomen merialuesuunnitelma 2030

- Saaristomeri ja Selkämeren eteläosa:
  - Suunnittelualueella Satakunnan puolella on suosittuja matkailu- ja virkistysalueita, joilla on merkittävää potentiaalia. Merkittäviä kohteita ovat muun muassa Vanha-Rauma ja Rauman saaristo, Eurajoella Luvian Laitakari ja Säppi, Porin Yyteri ja Reposaaari ja Merikarvian Ourat. Selkämeren kansallispuisto tukee alueen matkailua.
  - Saavutettavuus on matkailulle ja virkistykselle keskeistä, kuten myös logistiikka-, infra-, sähkö-, vesi- ja tietoliikenneyhteydet, vierasvenesatamat ja satamat, sekä majoituskapasiteetti ja palvelut saarissa sekä rannikolla.
  - Kulttuuriarvot sekä matkailu ja virkistys ovat usein toisiinsa linkittyneitä.
  - Kalojen kutu-, vaellus- ja syönnösalueet ovat keskeisiä, sillä kalastusmatkailu ja vapaa-ajankalastus ovat riippuvaisia hyvinvoivista kalakannoista.
  - Meriympäristön hyvä tila edistää matkailun ja virkistyksen toimintaedellytyksiä.

5. Satakunnan maakuntakaavan 2050 tavoitteet, taustaselvitykset ja muut lähtökohta-aineistot

Satakunnan maakuntakaavan 2050 tavoitteet

(Satakuntaliiton maakuntahallitus 17.4.2023)

- Satakunnan maakuntakaavan 2050 perustavoitteet on määritelty maankäyttö- ja rakennuslain yleisten alueiden käytön suunnittelun tavoitteiden, valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden ja maakuntakaavan sisältövaatimusten sekä valtakunnallisten ja maakunnallisten strategioiden, ohjelmien ja suunnitelmien pohjalta Satakunnan maakunnalliset olosuhteet ja erityistarpeet huomioiden.
- Satakunta-strategiassa on määritelty maakunnan tavoiteltu kehitys, jota pyritään konkretisoimaan Satakunnan maakuntakaavalla 2050. Satakunnan maakunnallisia strategioita, selvityksiä ja suunnitelmia on tarkasteltu tavoitevaiheessa Satakunnan maakuntakaavan 2050 tavoitteiden näkökulmasta. Satakunnan maakuntakaavan 2050 tavoitevuosi on 2050 Satakunta-strategian maakuntasuunnitelman tavoitevuoden mukaisesti.
- Satakunnan maakuntakaavan 2050 suunnitelman tavoitteet on kuvattu maankäyttö- ja rakennuslaissa maakuntakaavalle asetettujen sisältövaatimusten mukaisessa järjestyksessä. Sisältövaatimusten mukaiset tavoitteet muodostavat yhdessä Satakunnan maakuntakaavan 2050 tavoitekokonaisuuden. Tulevaisuuden muutostekijöistä ilmastomuutos ja luontokato ovat mukana Satakunnan maakuntakaavan 2050 tavoitteissa. Kansallinen turvallisuus ja huoltovarmuus on myös huomioitu myös erillisenä kokonaisuutena tavoitteita laadittaessa maankäyttö- ja rakennuslain 4 a §:n mukaisesti.
- Laadittaessa Satakunnan maakuntakaavaa 2050 huomioidaan naapurimaakuntien voimassa olevat tai vireillä olevat maakuntakaavat ja yhteensovitetaan maakuntien tavoitteita, erityisesti koskien aluerakenteen ja liikenneverkon tavoitteita sekä ympäristöön liittyviä näkökulmia kuten vesistöalueet, maisema-alueet ja viherverkosto.

Satakunnan maakuntakaavan 2050 tavoitteet

(Satakuntaliiton maakuntahallitus 17.4.2023)

Matkailuun liittyviä tavoitteita

- Satakunnan alue- ja yhdyskuntarakenteen tarkoituksenmukaista kehittämistä ja elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä sekä kilpailukyvyn ja kansainvälisen aseman vahvistamista tuetaan hyödyntämällä maakunnan ominaispiirteitä, edistämällä toimivia liikenneyhteyksiä, elinympäristön laadun parantamista ja luonnonvarojen kestäväää käyttöä. Merellisiä toimintoja kehitetään ottaen huomioon meriympäristön hyvä tila, vedenalaisen luonnon monimuotoisuus, maisema ja virkistys- ja matkailukäyttö.
- Satakunnan monikeskuksinen ja verkottuva alue- ja yhdyskuntarakenne perustuu olemassa olevaan rakenteeseen ja tasapainoiseen merialueen, rannikon, taajamien ja maaseutualueiden kehittämiseen. Tavoitteena on vähähiilinen ja resurssitehokas alue- ja yhdyskuntarakenne, jossa työpaikat, palvelut ja vapaa-ajan alueet ovat hyvin saavutettavissa eri väestöryhmien kannalta ja eri liikkumismuodoilla. Kehitettäessä alue- ja yhdyskuntarakennetta edistetään kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä ja huomioidaan viestintä-, liikkumis- ja kuljetuspalveluiden kehittämisedellytykset. Maakuntakaavan alue- ja yhdyskuntarakenteen kehittäminen nojautuu väestön, palvelujen ja tuotannon kehitysarvioihin.
- Satakunnan alue- ja yhdyskuntarakenteeseen perustuvia kehittämisvyöhykkeitä vahvistetaan elinkeinotoiminnan ja väestön keskittymänä hyvien liikenneyhteyksien varrella. Satakunnan alue- ja yhdyskuntarakennetta kehitettäessä huomioidaan valtakunnalliset ja ylimaakunnalliset aluerakenteelliset ja toiminnalliset kokonaisuudet.
- Alueiden käytön suunnittelun keinoin edistetään ekologisesti, sosiaalisesti, taloudellisesti ja kulttuurisesti kestävän ja vetovoimaisen alue- ja yhdyskuntarakenteen luomista Satakunnassa.
- Kiinnittämällä huomiota virkistyskäyttöön soveltuvien alueiden ja reittien riittävyteen sekä saavutettavuuteen luodaan samalla mahdollisuus luonto- ja kulttuurimatkailulle, edistetään matkailukeskusten verkottumista ja vapaa-ajan toimintoihin soveltuvien alueiden kehittämistä toimivina palvelukokonaisuuksina. Toimintoja edistettäessä kiinnitetään huomiota siihen, että alueiden pääasiallista käyttötarkoitusta tai niiden suojelutavoitteita ei vaaranneta. Puolustusvoimien hallitsemilla alueilla puolustusvoimien käyttötarve on ensisijainen.
- Veneväylien ja veneilyyn liittyvien satamien sekä erilaisten tukikohtien huomioimisella pyritään edistämään veneilyn sekä saariston virkistysalueiden käyttömahdollisuuksia.

Satakunnan maakuntakaava 2050 / matkailua koskevan suunnittelun tausta-aineistoa

- Työ- ja elinkeinoministeriö (2022). Yhdessä enemmän – kestävä kasvua ja uudistumista Suomen matkailuun Suomen matkailustrategia 2022–2028 ja toimenpiteet 2022–2023. Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja 2022:51.

4 Tavoitteet vuosille 2022–2028

Visio: Omaperäinen ja uteliaisuutta herättävä Suomi on Pohjoismaiden kestävimmin kasvava matkailukohde.

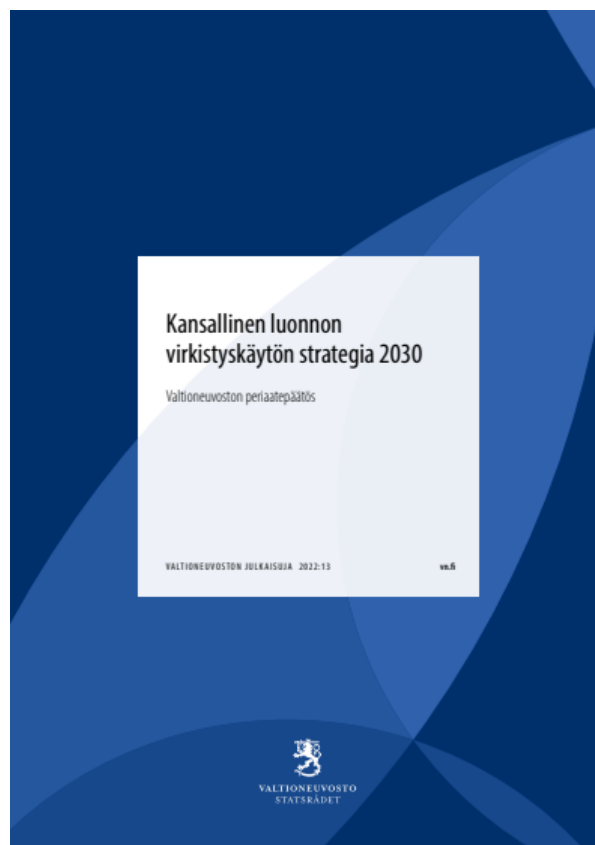
Missio: Matkailu on vastuullinen ja kasvava palveluliiketoiminnan ala, joka luo hyvinvointia ja työllisyyttä ympärivuotisesti koko Suomessa.

4.3 Suomen valinnat vision toteutumiseksi ja määrällisten mittareiden tavoittamiseksi

- Matkailua kehitetään taloudellisesti, ympäristöllisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti vastuullisilla valinnoilla, jotka varmistavat kestävä kasvun ja ohjaavat minimoimaan negatiivisia vaikutuksia.
- Osaavan työvoiman saatavuutta matkailualalla edistetään.
- Matkailualan vaikuttavuuden seuranta, arviointia ja viestintää tehostetaan.
- Business Finlandin resursointia matkailun edistämistyöhön, erityisesti matkailumarkkinointiin, lisätään.
- Suomeen suuntautuvaa matkailua kehitetään kansallisella tasolla Visit Finlandin suuralueyhteistyömallilla. Matkailumarkkinointia ja tuotekehitystä toteutetaan neljällä suuralueella: pääkaupunkiseutu, Järvi-Suomi, rannikko ja saaristo sekä Lappi.
- Matkailun kehittämisessä panostetaan kansainvälisen matkailukysynnän kasvun rinnalla kotimaanmatkailun kilpailukyvyyn edistämiseen.
- Suomesta tehdään älykäs matkakohde, joka tarjoaa sujuvimman ostopolun haaveilusta matkalle.
- Suomi menestyy keskittymällä omiin, ympärivuotista matkailua edistäviin teemallisiin vahvuuksiinsa.
- Suomen matkailukohteiden saavutettavuutta edistetään raide-, tie-, meri- ja lentoliikennettä sekä matkaketjuja kehittämällä paikallis- ja matkailuliikenteen tarpeet huomioiden.
- Kansallispuistojen, retkeilyalueiden ja maailmanperintökohteiden sekä Metsähallituksen matkailullisesti tärkeiden muiden kohteiden (esim. historiakohteet), samoin kuin museokohteiden ja kansallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen uudistumisesta ja kehittämisen riittävästä rahoituksesta huolehditaan.

Satakunnan maakuntakaava 2050 / matkailua koskevan suunnittelun tausta-aineistoa

- Valtioneuvosto (2022). Kansallinen luonnon virkistyskäytön strategia 2030 valtioneuvoston periaatepäätös Valtioneuvoston julkaisuja 2022:13.

5 Tavoitteet ja toimintalinjaukset vuoteen 2030 mennessä

5.1 Missio

Luonnon virkistyskäyttö auttaa kansalaisia voimaan paremmin. Vahvistuva luontoyhteys näkyy luonnon arvostuksena ja edistää siirtymää nykyistä kestävämpään ja fyysisesti aktiivisempaan elämäntapaan. Luonnosta pidetään huolta.

5.2 Visio

Luonnon virkistyskäytön edistämiseen on panostettu kansallisena menestystekijänä. Lähi-luonto on noussut arvoonsa päätöksenteossa. Yhä useampi on löytänyt itselleen sopivan tavan liikkua ja olla luonnossa. Väestön terveys ja hyvinvointi ovat parantuneet.

5.3 Strategiset tavoitteet

Lähiluonnon saavutettavuus

Suomessa lähiluonto on yhdenvertaisesti ja esteettömästi saavutettavissa. Luonnon virkistyskäytön mahdollisuudet varmistetaan ihmisten koko elämänsä ajan. Alueiden käytön suunnittelussa turvataan lähivirkistysalueet.

Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen

Luonnossa liikkuminen ja oleminen otetaan nykyistä vahvemmin osaksi kansanterveyden edistämistä ja hyvinvointierojen kaventamista. Keskeistä on kannustaa luonnon virkistyskäyttöön väestöryhmiä, joilla on haasteita löytää luontoon, erityisesti lapsia, nuoria ja heikommassa asemassa olevia.

Luonnon kestävyden vaaliminen virkistyskäytössä

Luontoa kunnioitetaan, sen monimuotoisuudesta ja kantokyvystä huolehditaan virkistyskäytössä.

Voimavarojen tunnistaminen ja yhteistyö

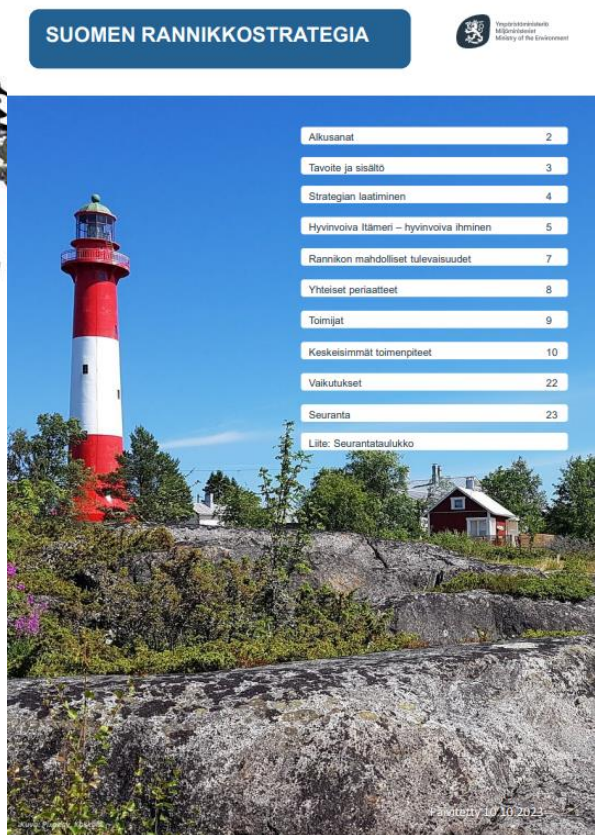
Luonnon virkistyskäytön tiedollisia ja taloudellisia resursseja sekä virkistyskäyttöön tarkoitettuja alueita ja palveluja tunnistetaan ja vahvistetaan kysyntälähtöisesti. Kehitetään uusia yhteistyötapoja ja -muotoja.

Luonnon virkistyskäytön monimuotoisuus

Erilaisia luonnon virkistyskäyttömuotoja arvostetaan ja sovitetaan yhteen. Ennakoidaan luonnon virkistyskäyttötapojen muutoksia, myös ilmastonmuutos huomioiden.

Satakunnan maakuntakaava 2050 / matkailua koskevan suunnittelun tausta-aineistoa

- Ympäristöministeriö (2023). Suomen rannikkostrategia.

Rannikkostrategian keskeisimmät toimenpidekokonaisuudet

- **Hyvinvoiva rannikkoluonto:** Hyvinvoiva luonto ja toimivat ekologiset prosessit ovat sosiaalisen ja taloudellisen hyvinvoinnin perusta.
- **Hyvinvoiva rannikkoyhteisö:** Paikalliset elinkeinot tarjoavat työtä ja toimeentuloa, mikä on hyvinvoinnin keskeinen perusta. Systemisen ajattelutavan ja yhdessä laadittujen toimenpiteiden toteuttaminen parantaa rannikkoalueen sosiaalista kestävyttä ja oikeudenmukaisuutta.
- **Energian riittävyyden turvaaminen:** Muuttunut geopoliittinen tilanne on luonut isot odotukset kotimaiselle energiatuotannolle. Energialla on keskeinen rooli huoltovarmuudessa ja kokonaisturvallisuudessa.
- **Ruoan riittävyyden turvaaminen:** Muuttunut geopoliittinen tilanne on luonut isot odotukset kotimaiselle ruoantuotannolle. Ekosysteemien toimivuus on olennainen osa ruoan riittävyyden turvaamista.
- **Kestävä maankäyttö ja rakentaminen:** Rannikkoalueen rakentamispotentiaali ja -rajoitukset tulee tunnistaa riittävän laajalla tasolla huomioiden yksittäisten ja hajanaisten toimenpiteiden kokonaisvaikutukset ja valtakunnallinen tavoitetila rannikkoalueen kestävästä käytöstä.
- **Saavutettavuuden parantaminen:** Parannetaan rannikkoalueen saavutettavuutta kehittämällä maa-meri- ja tietoliikenneyhteyksiä.
- **Poikkeustilanteisiin varautuminen:** Rannikkoalueilla varaudutaan ilmastonmuutoksen vaikutuksiin, ympäristöönnettömyyksiin ja poikkeuksellisiin tilanteisiin.
- **Kokonaisvaikutusten arvioinnin kehittäminen:** Kehitetään menetelmiä hankkeiden yhteisvaikutusten tunnistamiseen ja vaikutusten arviointiin.
- **Ajantasainen tilannekuva:** Rannikkoalueesta tuotetaan ajantasainen tilannekuva, joka huomioi ja määrittelee tietopohjaisesti paikalliset erityispiirteet.
- **Hyvien käytäntöjen foorumi:** Perustetaan foorumi rannikkoalueen hyvien käytäntöjen ja tiedon jakamisen vuorovaikutteiseksi kanavaksi.

Satakunnan maakuntakaava 2050 / matkailua koskevan suunnittelun tausta-aineistoa

- Matkailu Satakunnan maakuntakaavassa
  - Matkailua koskevien vyöhykkeiden sekä matkailupalvelujen alueiden ja kohteiden määrittely perustui ”Matkailualueet Satakunnan maakuntakaavassa” – teemaraporttiin ja maakuntakaavaprosessin aikana saatuun palautteeseen ja vuorovaikutukseen
- Satakunnan ammattikorkeakoulu (2016). Satakunnan luontomatkailuohjelma 2025. Pori.
- Iijolainen, M. (toim.) (2019). Sininen Satakunta: Hyvinvointia, elämyksiä ja elinvoimaa. Satakunnan ammattikorkeakoulu, Pori.
- Satakuntaliitto (2019). Satakunnan matkailun kasvuohjelma 2030.
- Satakuntaliitto (2023). Satakunnan kulttuuristrategia 2030 , päivitys. Satakuntaliitto.
- Savola, A. (2023). Satakunnan ympäristön ominaispiirteitä ja luonnon vetovoimatekijöitä, Kolmen kunnan opaskurssi 16.2.2023. Esitys, Satakuntaliitto. Julkaisematon.
- Kattilamäki, T. & Räsänen, P. (2021). Rauman saariston Master Plan 2030. Ellare.
- Villanen, I. & Kotiranta, M. (2023). Rauman kärjet. Kolmen kunnan opaskurssi 24.1.2023. Esitys, Rauman kaupunki. Julkaisematon.

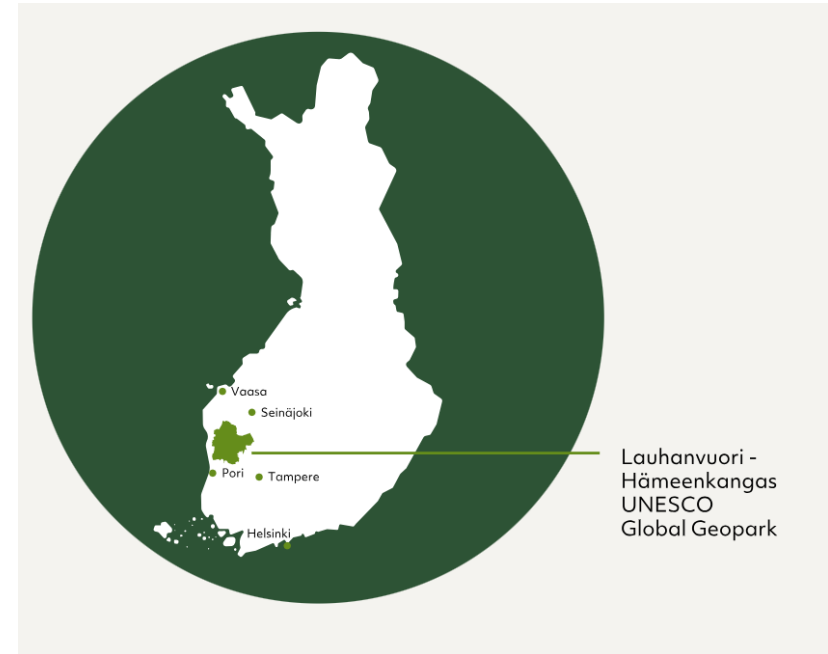
Satakunnan maakuntakaava 2050 / matkailua koskevan suunnittelun tausta-aineistoa

- Kävijätutkimuksia:
  - Suomen maailmanperintökohteiden yhdistys (2022). Vanhan Rauman kävijätutkimus 2022.
  - Suomen maailmanperintökohteiden yhdistys (2023). Sammallahdenmäen pronssikautisen hautaröykkiöalueen kävijätutkimus.
  - Metsähallitus (2023). Käyntimäärät kansallispuistoissa ja muissa suosituissa kohteissa.
    - Kauhaneva–Pohjankangas 26 300
    - Selkämeri 79 400
    - Puurijärvi ja Isosuo 20 200
    - Hämeenkan gas 64 800
    - Lauhanvuori 21 300

Satakunnan maakuntakaava 2050 / matkailua koskevan suunnittelun tausta-aineistoa

- Pohjois-Satakunnan alueella sijaitsee ylimaakunnallinen, **Lauhanvuori-Hämeen kangas UNESCO Global Geopark**-alue, joka on saanut UNESCO Global Geopark -statuksen. UNESCO on Yhdistyneiden Kansakuntien järjestö, jonka Global Geopark -kohteeksi pääsevät ainoastaan kohteet, joilla on ainutlaatuinen geologinen perintö.
  - Geoparkit kertovat maapallon tarinaa alueensa kansainvälisesti arvokkaan geologian, elollisen luonnon sekä maisemien ja kulttuuriperinnön avulla. Ihmisten ja ympäristön välinen läheinen vuorovaikutus on synnyttänyt erityisiä perinteitä ja tapoja, joita Geoparkissa vaalitaan.
  - Geoparkit edistävät alueellaan geologisen, luonnon- ja kulttuuriperinnön säilyttämistä, tarjoavat ympäristökasvatusta ja kehittävät paikallistaloutta kestävän matkailun avulla. Ymmärrys alueesta kasvattaa halua vaalia sen erityispiirteitä. Alue ja sen historia luovat perustan sen kestävälle hyödyntämiselle nyt ja tulevaisuudessa.
  - Geoparkit eivät ole suojelualueita, mutta Geopark-kohteet nauttivat lain suojaa joko geologiaan, siihen pohjautuvaan elolliseen luontoon tai kulttuuriperintöön liittyen.
  - Lauhanvuori – Hämeen kangas UNESCO Global Geopark esittelee alueensa ainutlaatuista geologista tarinaa, arvokkaita luontokohteita ja omaleimaista kulttuuria.

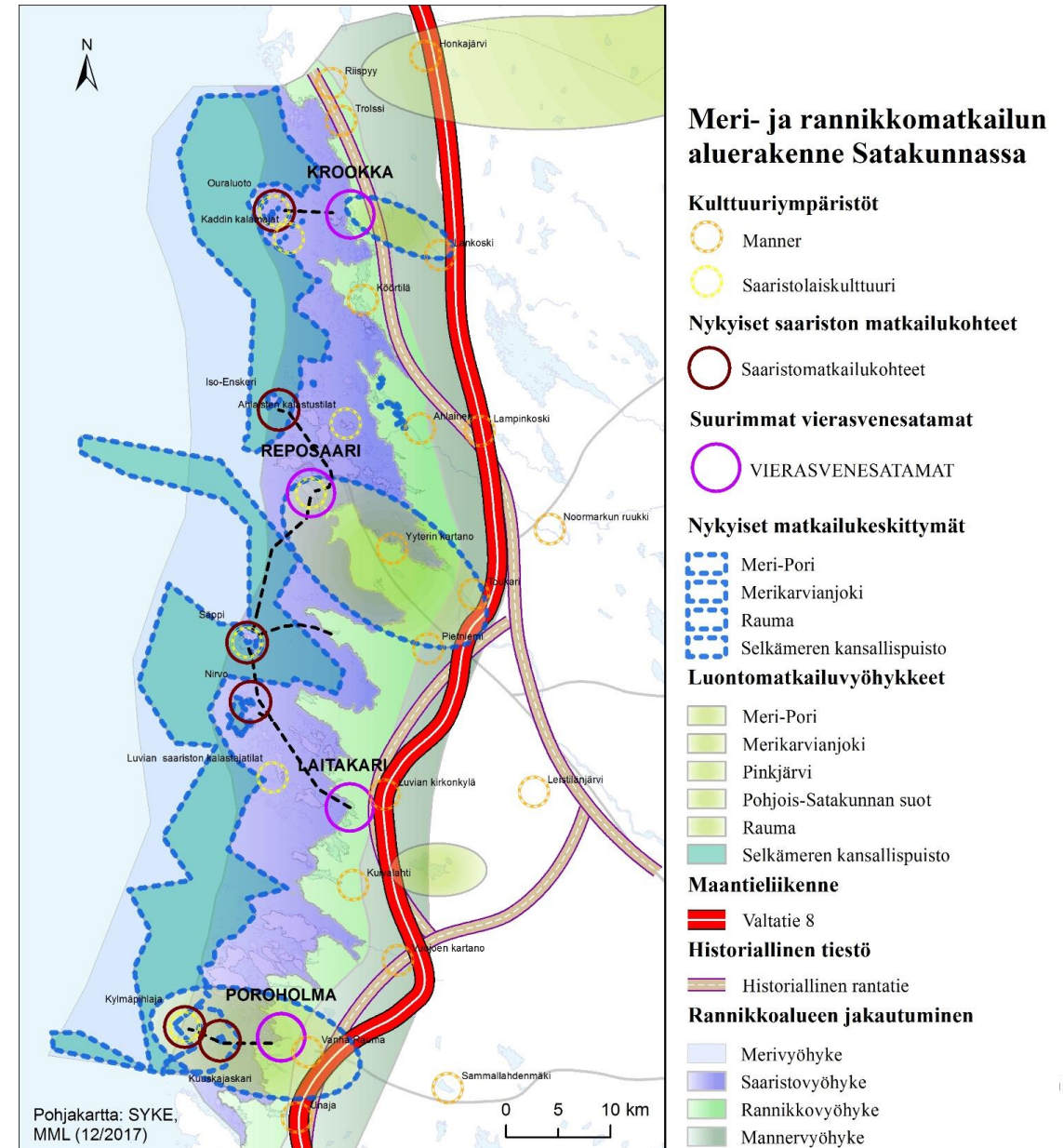
Lähde ja kuvaote: [Lauhanvuori - Hämeen kangas UNESCO Global Geopark Etusivu \(lhgeopark.fi\)](#) ja [Geopark INFO - Lauhanvuori - Hämeen kangas UNESCO Global Geopark \(lhgeopark.fi\)](#)

Satakunnan maakuntakaava 2050 / matkailua koskevan suunnittelun tausta-aineistoa

Kestävän matkailun kehittäminen Satakunnan rannikkoalueella – maankäytön suunnittelun näkökulma (ljäs 2018, Satakuntaliitto, ICZM-projekti) - [SustainBaltic](https://sustainbaltic.fi) | [Satakunta.fi](https://satakunta.fi)

• Satakunnan meri- ja rannikkomatkailua ja matkailijoiden liikkumista määrittelevät :

1. Alueen **nykyiset matkailukeskittymät** ja niiden palvelutarjonta (Rauman ja Porin kaupunkikeskukset, Yyteri, Merikarvianjoki)
2. **Selkämeren kansallispuisto** ja sen helposti saavutettavissa olevat saaristokohteet (mm. Kylmäpihlaja, Kuuskajaskari, Nirvo, Säppi, Iso-Enskeri, Ouraluoto)
3. Neljä suurta vierasvenesatamaa, jotka toimivat keskeisinä solmukohtina maa- ja merimatkailun välillä (**Krookka, Reposaari, Laitakari, Poroholma**)
4. Pohjanlahden **historiallinen rantatie** ja sen yhteyteen sijoittuvat kulttuuriympäristöt
5. **Valtatie 8** ja sen vaikutus liikkumiseen alueen sisällä

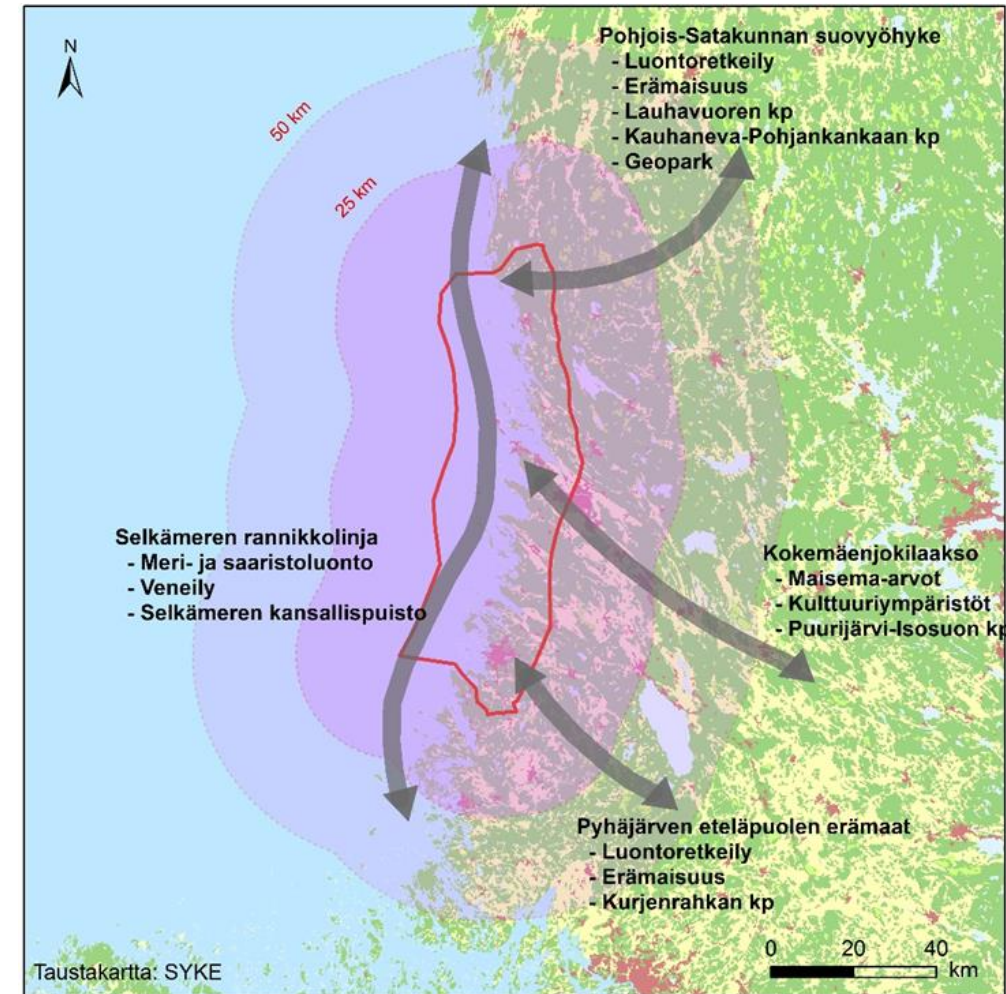

Satakunnan maakuntakaava 2050 / matkailua koskevan suunnittelun tausta-aineistoa

Satakunnan luontomatkailun kytkeytyminen lähialueeseen ja sen merkittäviin ympäristö- ja kulttuurikohteisiin (Ijäs 2018, Satakuntaliitto, ICZM-projekti) - [SustainBaltic](https://sustainbaltic.fi) | [Satakunta.fi](https://satakunta.fi)

- Satakunnan rannikkoalue nivoutuu yhteen useiden luonnon monimuotoisuuden ja virkistyskäytön kannalta merkittävien luonnon vetovoima-alueiden ja -vyöhykkeiden kanssa, jotka mahdollistavat osaltaan luontomatkailutoiminnan kehittämisen ja rannikkoalueen liittämisen maakunnalliseen ja maakuntien väliseen yhteistyöhön. Näitä ovat erityisesti:

- 1) Pohjois-Satakunnan ja Etelä-Pohjanmaan laaja suovyöhyke,
- 2) Kokemäenjokilaakson maisema- ja kulttuuriympäristöt,
- 3) Pyhäjärven lounaispuolen laajat metsä- ja suoalueet Satakunnan ja Varsinais-Suomen rajalla, sekä
- 4) Selkämeren rannikkolinja ja saaristovyöhyke Saaristomereltä aina Merenkurkkuun asti.

”Kestävän matkailun kehittäminen Satakunnan rannikkoalueella – maankäytön suunnittelun näkökulma” –raportti (2018)

Satakunnan maakuntakaava 2050 / matkailua koskevan suunnittelun tausta-aineistoa

Matkailutiet Satakunnassa

- Taikayön tie - Vanha kulkureitti Urjalasta Punkalaitumen kautta Huittisiin on osa historiallisesti arvokasta kulttuurimaisemaa.
  - Tie sijoittuu Satakunnassa Huittisten kaupungin alueelle. Kumpuilevat peltomaisemat, kaunis jokilaakso sekä tietä reunustavat maatilat ovat Taikayöntien ominaisinta maisemaa.
  - Reitin pituus on noin 50 km
  - Nimettiin 1990-luvulla Suomen kolmanneksi matkailutieksi
- Pohjanlahden rantatie - Rantatie on Pohjanlahden ympäri Turusta Tukholmaan kulkenut historiallinen maantie ja vanha postireitti.
  - Tie lähtee Varsinais-Suomen Vehmaalta ja noudattelee Pohjanlahden rannikkoa aina Tornioon saakka. Tien tavoitteena on tuoda matkailijoiden ulottuville maailmanperintöä, kaupunki- ja kyläkulttuuria sekä saaristoa.
  - Nimetty matkailutieksi v. 2010
- Kammista Skantziin - Taiteiden reitti, jossa jokaisessa kohteessa on yksityiskohtaista ja uniikkia taidetta.
  - Kauhajoen ja Karvian kuntien alueella sijaitseva matkailutie. Reitti alkaa Kauhajoen Nummijärveltä Kammikylästä ja päättyy Karvian Kantinkylässä sijaitsevaan Kulttuurikeskus Skantziin.
  - Sai matkailutiestatuksen vuonna 2021
  - Reitin pituus on 37 km

Satakunnan maakuntakaava 2050 / matkailua koskevan suunnittelun tausta-aineistoa

- Häyrynen, M. & Lähteenmäki, M. (2009). Pohjanlahden rantatie. Ratsupolusta rannikon matkailutieksi. Turun yliopisto. Kulttuurituotannon ja maisemantutkimuksen laitoksen julkaisuja XV Pori 2009.
- Turunen V., Roslund J. & Virkki S (2017). Satakunnan tiet. Kinttupoluista tulevaisuuden liikenneväyliin. Satakuntaliitto.

6. Matkailua koskevat suunnittelu- ym. palaverit

- Kuntaneuvottelut, kevät 2024

7. Matkailua koskevat muutos- ja kehittämistarpeet Satakunnan maakuntakaavassa 2050

Matkailua koskevat muutos- ja kehittämistarpeet

- Matkailunäkökulma kytkeytyy moniin maakuntakaavan suunnittelussa käsiteltäviin teemoihin
- Satakunnan maakuntakaavassa osoitettujen matkailun kehittämisvyöhykkeiden ja matkailupalveluiden alueiden/kohteiden toteutuneisuutta on arvioitu suhteessa olemassa oleviin selvityksiin, kaavoihin, kartta-aineistoihin ja arvioinnissa on hyödynnetty myös Satakunnan maakuntakaavan seurantasovellusta.

Kehittämisvyöhykkeiden sekä merkittävimpien matkailupalvelujen alueiden osoittaminen edistää omalta osaltaan suunnittelu- ja kehittämis yhteistyötä alueen toimijoiden kesken sekä lisää yleistä tietoisuutta alueiden matkailuun ja virkistyskäyttöön liittyvistä erityisominaisuuksista, ylikunnallisesta luonteesta ja maakunnan vetovoimasta.

- Satakunnan maakuntakaavassa osoitetut matkailun kehittämisvyöhykkeet ja matkailupalveluiden alueet toimivat pääosin edelleen Satakunnan maakuntakaavan 2050 matkailua koskevan suunnittelun lähtökohtana. Kehittämisvyöhykkeisiin kohdistuvaa tarkistustarvetta on lähinnä Satakunnan rannikolla ja yhteystarpeiden osoittaminen rannikolta sisämaahan.
- Kehittämistarpeena on noussut esiin tarve ottaa matkailua koskevat tarpeet huomioon muussa maankäytössä (esim. yleinen suunnittelumääräys)

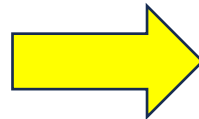

Ote Satakunnan matkailua koskevasta maakuntakaavan teemakartasta

Sisältövaatimukseen liittyvät keskeiset Satakunnan maakuntakaavan 2050 suunnittelukysymykset:

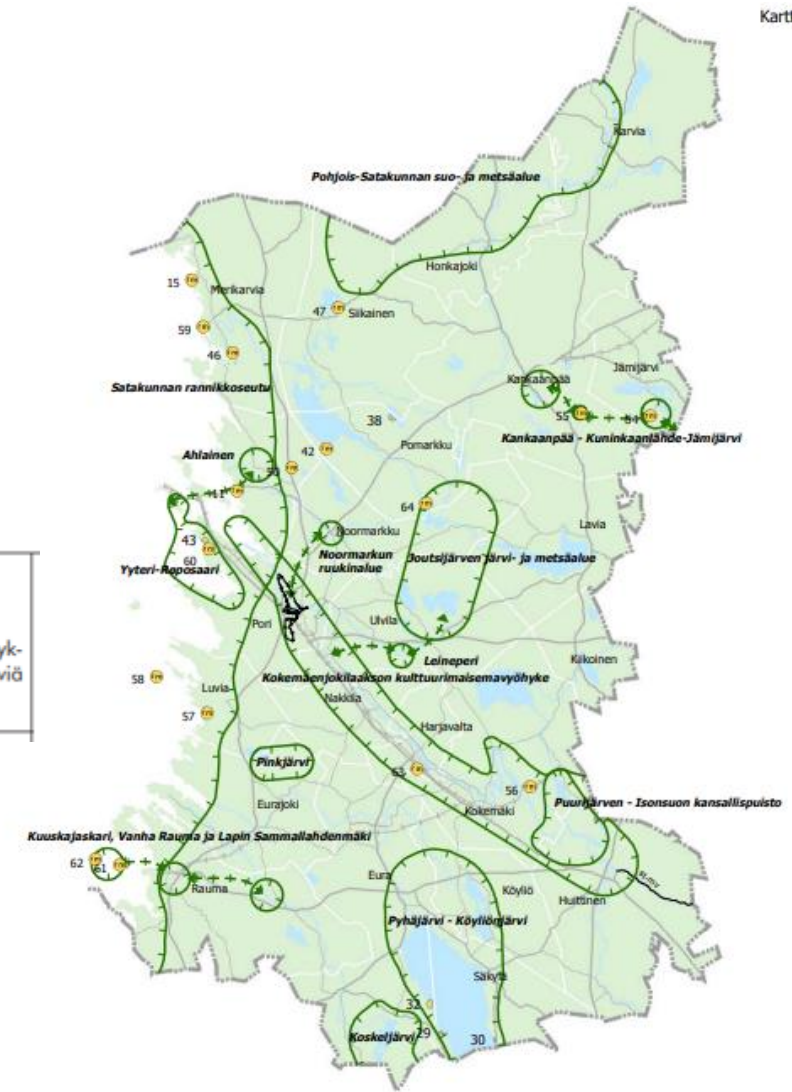
- Matkailun kehittämisvyöhykkeet
  - Merkintöjä koskeva yhtenäistäminen, alakohtainen jako pois

	MATKAILUN KEHITTÄMISVYÖHYKE Merkinnällä osoitetaan vyöhykeitä, joihin kohdistuu merkittäviä matkailun kehittämistarpeita.
-1	Merkinnällä osoitetaan merkittävät matkailun ja virkistyskäytön kehittämisen kohdevyöhykkeet.
-2	Merkinnällä osoitetaan merkittävät kulttuuriympäristö- ja maisemamatkailun kehittämisen kohdevyöhykkeet.
-3	Merkinnällä osoitetaan merkittävät luontomatkailun kehittämisen kohdevyöhykkeet, joihin kohdistuu luontomatkailun, luonnon virkistyskäytön, ulkoilu- ym. reitistöjen sekä luonnonsuojelun kehittämis- ja yhteensovittamistarpeita.

	MATKAILUN KEHITTÄMISVYÖHYKE Merkinnällä osoitetaan vyöhykeitä, joihin kohdistuu merkittäviä matkailun kehittämistarpeita.
---	---

	MATKAILUN JA VIRKISTYKSEN KEHITTÄMISEN YHTEYSTARVE Merkinnällä osoitetaan merkittävien matkailun kehittämisvyöhykkeiden toiminnalliset yhteystarpeet.	
---	---	--

Matkailua koskevat muutos- ja kehittämistarpeet

- Matkailun kehittämisvyöhykettä koskevaa merkintää on syytä kehittää eteenpäin niin, että matkailun kehittämisvyöhykkeiden jaottelusta kolmeen eri luokkaan luovutaan.
  - Merkinän kuvaus ja suunnittelumääräys tulee yhtenäistää niin, että merkinän kuvauksessa otetaan huomioon matkailun ohella virkistyskäytön kehittämistarpeet (ks. YM:n opas 10).
    - Matkailun ja virkistyskäytön kehittämisvyöhyke
    - Matkailun ja virkistyskäytön kehittämisen yhteystarve
  - Matkailua ja virkistyskäyttöä koskevan kehittämisperiaatemerkinän lähtökohtana ovat luonto-, kulttuuriympäristöjä ja maisemaa koskevat ylikunnalliset kehittämistarpeet
  - Kiinnitetään huomiota kehittämisvyöhykettä koskevien merkintöjen nimiin ja alueiden kuvauksiin (selostus)

3

Matkailun vetovoima-alue/matkailun ja virkistyskäytön kehittämisen kohdealue.

Merkinnällä osoitetaan matkailun tai virkistyskäytön kehittämisen alueidenkäytöllisiä periaatteita. Merkintää voidaan käyttää osoittamaan niitä matkailu- ja virkistysalueita tai alueiden muodostamia kokonaisuuksia, joihin kohdistuu maakunnallisesti tai seudullisesti tärkeitä alueidenkäytöllisiä kehittämistarpeita, kuten matkailualueiden muodostamat verkostot, kuntien yhteistyötä edellyttävien virkistysalueverkostojen kehittäminen sekä ylikunnallisten matkailu- ja virkistysreitistöjen muodostamat kokonaisuudet. Kehittämistarpeet voivat liittyä maakunnan matkailuelinkeinojen maankäytöllisten edellytysten tukemiseen sekä virkistyskäytön soveltuvien alueiden riittävyyden turvaamiseen.

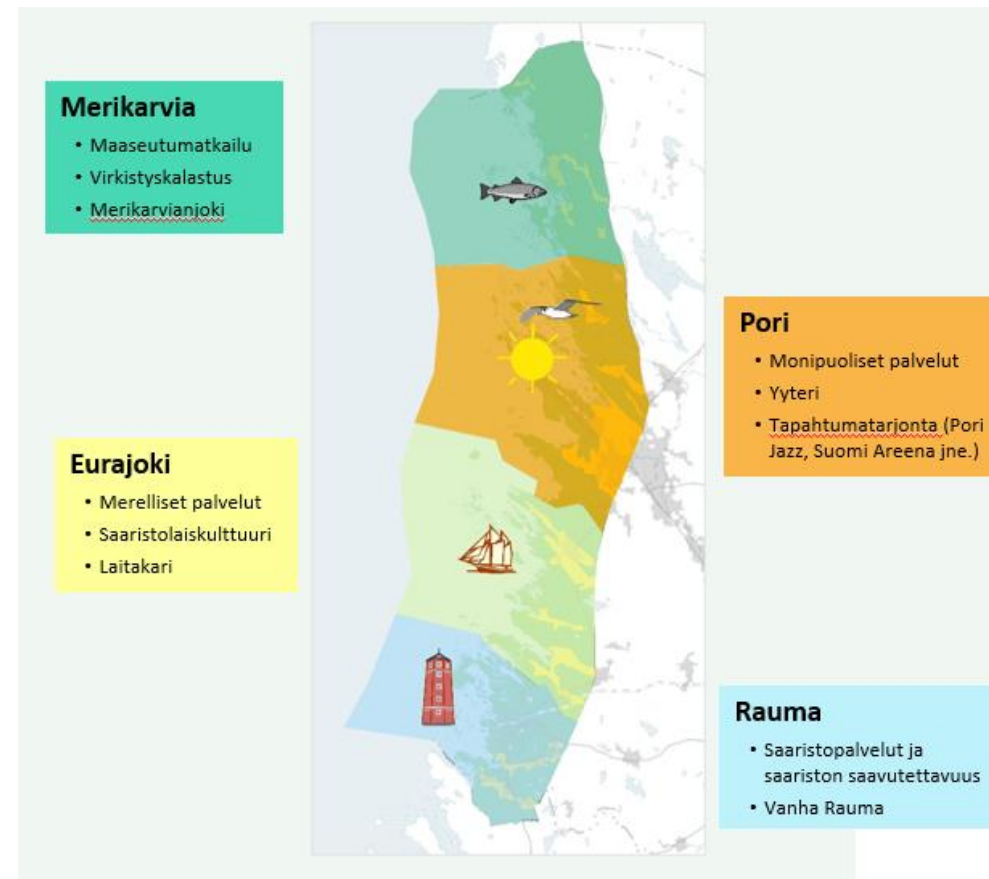
Suunnittelumääräysesimerkkejä:

- *Suunnittelussa on varauduttava matkailualueen ekologisesti, taloudellisesti ja sosiaalisesti hallittavaan kasvuun. Erityisesti on varattava riittävästi alueita pitkällä aikavälillä muuttaville ja monipuolistuville virkistystoiminnoille ja -verkostoille.*
- *Xxx-joen kehittämisessä on otettava huomioon melonnan sekä kalastusmatkailun tarpeet varaamalla riittävät palvelu- ja tukikohta-alueet näitä toimintoja varten.*

Ympäristöministeriö (2013). Maakuntakaavamerkinnot ja -määräykset. Opas nro 10 .

Matkailua koskevat muutos- ja kehittämistarpeet

- Satakunnan rannikkoseudun suuntainen luontomatkailun kehittämisen kohdevyöhyke on tarpeen jakaa neljään osa-alueeseen verrattuna Satakunnan maakuntakaavassa osoitettuun.
  - Hyvänä lähtökohtana rannikon suuntaisten osa-aluevyöhykkeiden uudelleen hahmottamiselle toimii ”Kestävän matkailun kehittäminen Satakunnan rannikkoalueella – maankäytön suunnittelun näkökulma” –raportissa esitetty karttakuva (Ijäs 2018, Satakuntaliitto, ICZM-projekti).
  - Osa-alueiden esittämistapa ja nimeäminen ja pohdittava. Vyöhykkeet muodostavat yhdessä rannikon suuntaisen kokonaisuuden. Esimerkkejä mahdollisista nimistä:
    - Merikarvianjoen ja Ouran saariston kehittämisvyöhyke
    - Pori-Yyterin kehittämisvyöhyke
    - Luvian saariston ja Säpin kehittämisvyöhyke
    - Raumanmeren ja Vanha-Rauman kehittämisvyöhyke

”Kestävän matkailun kehittäminen Satakunnan rannikkoalueella – maankäytön suunnittelun näkökulma” –raportti (2018)

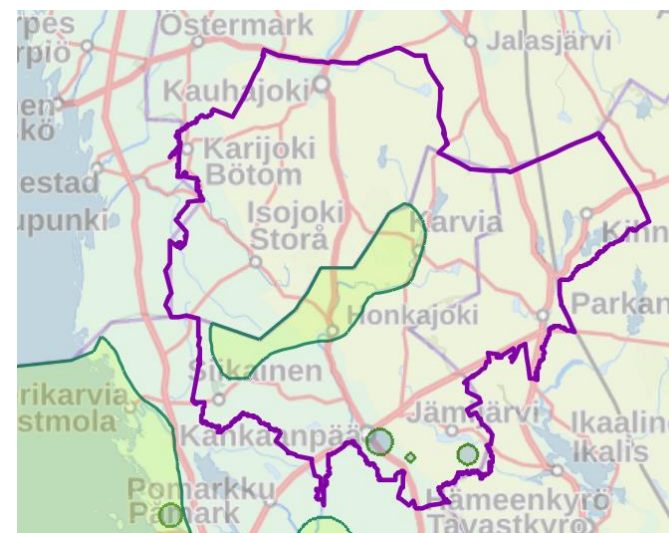
Matkailua koskevat muutos- ja kehittämistarpeet

- Yhteydet rannikolta sisämaahan on myös otettava huomioon suunnittelussa (matkailun ja virkistyksen kehittämistarvetta osoittava nuolimerkintä) (ks. Dia 32)
  - Merikarvian-Ouran saariston kehittämisvyöhyke → yhteystarve Lauhanvuori-Hämeen kangas Geopark-alueen vetovoimakohteiden suuntaan
  - Pori-Yyteri kehittämisvyöhyke → linkittyy suoraan Kokemäenjokilaakson kulttuuriympäristö- ja luontomatkailuvyöhykkeeseen
  - Luvian ja Säpin saariston kehittämisvyöhyke → linkittyy Pinkjärven luontomatkailualueeseen
  - Raumanmeren ja Vanha-Rauman kehittämisvyöhyke → yhteystarve Sammallahdenmäen kautta Pyhäjärven suuntaan.
    - Sammallahdenmäki osoitettaisiin omana kohteena kuten voimassa olevassakin Satakunnan maakuntakaavassa.
- Muilta osin kehittämisvyöhykkeet ehdotetaan säilytettävän ennallaan (mahdollisia nimien tarkistuksia)
  - Pohjois-Satakunnan suo- ja metsäalue
  - Kankaanpää-Kuninkaanlähde-Jämi
  - Joutsijärven järvi- ja metsäalue
  - Leineperi
  - Kokemäenjokilaakson kulttuuriympäristö- ja luontomatkailualue
  - Pinkjärvi
  - Sammallahdenmäki
  - Pyhäjärvi-Köyliönjärvi
  - Koskeljärvi

Matkailua koskevat muutos- ja kehittämistarpeet

- Satakunnan maakunnan puolelle sijoittuvalla Lauhanvuori-Hämeen kangas Geoparkin alueelle on Satakunnan maakuntakaavassa osoitettu matkailuun liittyviä kehittämisvyöhykkeitä
  - Pohjois-Satakunnan suo- ja metsäalue (luontomatkailu)
  - Jämin, Kuninkaanlähteen ja Kankaanpään matkailun vetovoima-alue/matkailun ja virkistystyksen kehittämisen kohdealueet, jotka yhdistyvät toisiinsa yhteystarvemerkinnöin
- Pohjois-Satakunnan suo- ja metsäaluetta (luontomatkailu) osoittavan kehittämisvyöhykkeen alueella sijaitsee Kauhanevan-Pohjankankaan kansallispuiston, Lauhanvuoren kansallispuiston Satakunnan puolella sijaitsevat alueet sekä laajaan Haapakeitaan Natura -2000 –verkostoon kuuluvat suo- ja metsäalueet, jotka on osoitettu Satakunnan maakuntakaavassa luonnonsuojelualuetta osoittavalla merkinnällä SL ja Katselmankallion virkistysalue (V) Siikaisissa
- Satakunnan maakuntakaavan matkailun kehittämisvyöhykkeet osoittavat luontomatkailuun ja virkistyskäyttöön liittyvät Geopark-alueen merkittävät vetovoimavyöhykkeet. Lisäksi Geopark-alueen sisälle sijoittuu Satakunnan maakuntakaavoissa mm. kulttuuriympäristöön ja maisemaan liittyviä varauksia, jotka ovat myös matkailun liittyviä vetovoimakohteita ja jotka otetaan huomioon mm. maisemaan ja kulttuuriperintöön liittyvissä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisissa sisältövaatimusten huomioon ottamisessa
  - Satakunnan maakuntakaavassa osoitetut matkailun kehittämisvyöhykkeet osoittavat edelleen alueen merkittävät matkailun vetovoimavyöhykkeet

Ote Satakunnan maakuntakaavan teemakartasta

Ote Satakunnan maakuntakaavan seurantasovelluksesta, jossa on esitetty Satakunnan maakuntakaavassa osoitettujen kehittämisvyöhykkeiden lisäksi violetilla värillä Lauhanvuori-Hämeen kangas UNESCO Global Geopark –alueen rajaus

Matkailua koskevat muutos- ja kehittämistarpeet

• Matkailutiet

- Huittisten kaupungin alueelle sijoittuva Taikayöntie on osoitettu matkailutienä Satakunnan maakuntakaavassa → merkinnän säilyminen
- Kammista Skantziin - Taiteiden reitti → osoitetaan matkailutienä
- Pohjanlahden rantatie on osoitettu Satakunnan maakuntakaavassa historiallisena tienä (ht) ja historialliset tiet otetaan huomioon Satakunnan maakuntakaavan 2050 suunnittelussa → ei osoiteta matkailutienä

-mv	MATKAILUTIE Merkinnällä osoitetaan valtakunnalliseen matkailutieverkkoon kuuluva seututien osa.
-----	---

Matkailua koskevat muutos- ja kehittämistarpeet

- Matkailupalvelujen alueet, RM ja rm

- Ei muutosta (RM):

- Sieravuori, Eura
- Kunviikinniemi, Pomarkku
- Haukkavuori, Säkyä
- Loma-Säkyä, Säkyä

MATKAILUPALVELUJEN ALUE (RM)

KOHTEEEN NRO KARTALLA 6	SIJAINNIKUNTA VUONNA 2009	ALUEEN NIMI	PINTA-ALA /HA
32	Eura	Sieravuori	83
38	Pomarkku	Kunviikinniemi	41
43	Pori	Yyteri	53
29	Säkyä	Haukkavuori	34
30	Säkyä	Loma-Säkyä	15
yhteensä			226
lukumäärä			5

- Neuvottelutarve RM, rm

- Yyteri (RM-43), hotellin alue
- Yyterin lomakylä (rm-60) & mahdollinen laajennus (Meri-Porin osayleiskaava-alue)
- Uusi?: ns. vanhan surffirannan viereinen alue, Pori (asemakaava, Meri-Porin osayleiskaava-alue)

Neuvottelu Pori, VAR ELY, Satli 21.5.2024

- Yyteri RM-43 (hotellin alue) – varaus ennallaan
- Ns. vanhan surffirannan viereinen alue (V-8) → rm-kohdemerkintä (nimi: Herrainpäivät, lomakylä)
- Yyterin lomakylä maakuntakaavassa edelleen kohdemerkinnällä, rm-60
- V-195, Yyteri → V-rajauksen tarkistus itäosan (Riitsarka) ja lankongeille johtavan ulkoilureitin väliseltä alueelta → **MU** (nimi: Riitsarka)
- V-195 → selvitysaluemerkinnällä se alue, joka koskee ranta-asemakaavan muutosta Yyterissä (UPM-lomakylä)
- V-9, Outoori – toistaiseksi varaus ennallaan, mahdollinen varausmerkinnän muutos liittyen Selkämeren kansallispuistoon mahdollisesti liitettävät Porin kaupungin alueet
- V-11, Isomäki → varaus ennallaan
- V-191, Kallo → varaus ennallaan
- V-746, Karhuluoto → V-alueen supistus perustetut luonnonsuojelualueet huomioiden
- Hööholma rm-11 → kohdemerkintä ennallaan
- Lampinkoski, rm-50. Kohdemerkinnän paikan siirto joen eteläpuolelle
- V-11, Isomäki → varaus ennallaan
- V-191, Kallo → varaus ennallaan

Matkailua koskevat muutos- ja kehittämistarpeet

- Matkailupalvelujen alueet, rm (kohdemerkintä)

- Ei muutosta (rm):

- Hiittenharju, Harjavalta
    - Jämi, Jämijärvi
    - Kuninkaanlähde, Kankaanpää
    - Laitakari, Eurajoki (merkinnän kohdistaminen)
    - Ryöväskeri, Eurajoki (merkinnän kohdistaminen)
    - Lankosluoto, Merikarvia
    - Mericamping, Merikarvia
    - Lomakallio, Pomarkku
    - Riuttansalmi, Pomarkku
    - Kuuskajaskari, Rauma (merkinnän kohdistaminen)
    - Kylmäpihlaja, Rauma (merkinnän kohdistaminen)
    - Eteläpää, Siikainen

Poisto

- Koivuniemi, Merikarvia
- Viatussaari, Kokemäki

Uusia rm-kohteita

- Kulttuurikeskus Skantz, Karvia
- Selvitettävänä / Karvia ja Jämijärvi selvittävät (Anne Mattilan Taidekahvila ja Korsukylä)

Neuvottelutarve

- Hööholma, Pori
- Lampinkoski (kohdemerkinnän sijoittaminen)

8. Vaikutusten arvioinnista

Valmisteluvaiheen teemaraportit toimivat vaikutusten arvioinnin tausta-aineistona

- Satakunnan maakuntakaavan 2050 vaikutusten arvioinnin lähtökohtana on maankäyttö- ja rakennuslain 9 §, jonka mukaan kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin selvitettävä suunnitelman ja tarkasteltavien vaihtoehtojen toteuttamisen ympäristövaikutukset, mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset. Maankäyttö- ja rakennusasetuksen 1 §:n mukaan em. lain 9 §:ssä tarkoitettuja kaavan vaikutuksia selvitettäessä otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus, aiemmin tehdyt selvitykset sekä muut selvitysten tarpeellisuuteen vaikuttavat seikat.
- Satakunnan maakuntakaavan 2050 vaikutusten arviointi tehdään sillä tarkkuudella kuin maakuntakaava yleispiirteisenä kaavana edellyttää ja niistä aiheista, joita kaavassa käsitellään. Vaikutusten arviointi on kiinteä osa Satakunnan maakuntakaavaprosessia. Valmisteluvaiheen teemaraportit ovat tärkeä vaikutusten arviointia koskeva tausta-aineisto.
- Satakunnan maakuntakaavan 2050 toteuttamisen arvioidut merkittävät välittömät ja välilliset vaikutukset raportoidaan maakuntakaavan sisältövaatimusten mukaisessa järjestyksessä kaaselostuksessa ja Satakunnan maakuntakaavan 2050 vaikutusten arviointia käsittelevässä osassa C. Karttatarkastelujen avulla pyritään havainnollistamaan kunkin maakuntakaavan sisältöteeman merkittäviä alueellisia vaikutuksia ja mahdollisia vaikutuskeskittymiä. Arvioinnin tulokset täydentyvät kaavaprosessin edetessä. Palautetta Satakunnan maakuntakaavan 2050 merkittävistä vaikutuksista kerätään mm. valmisteluvaiheen aineiston kuulemisvaiheessa.
- Satakunnan maakuntakaavan 2050 merkittäväksi arvioidut yhteis- ja kokonaisvaikutukset tullaan raportoimaan maankäyttö- ja rakennusasetuksen 1 §:ssä (MRA 1 §) esitetyn ryhmittelyn mukaisesti ehdotusvaiheessa 1.
- Vaikutukset Natura 2000 -verkostoon arvioidaan ehdotusvaiheen 1 suunnittelua varten Satakunnan maakuntakaavan 2050 valmisteluvaiheen aineistoa ja valmisteluvaiheesta saatua palautetta hyödyntäen (MRL 197 §, LsL 35 §).

9. Lähteet

- Satakunnan maakuntakaava, Satakunnan vaihemaakuntakaava 1, Satakunnan vaihemaakuntakaava 2
  - [Voimassa olevat maakuntakaavat | Satakunta.fi](#)
- [Maakuntakaavan seuranta | Satakunta.fi](#)
- Maininnat keskeisistä lähteistä kunkin asiakohdan yhteydessä